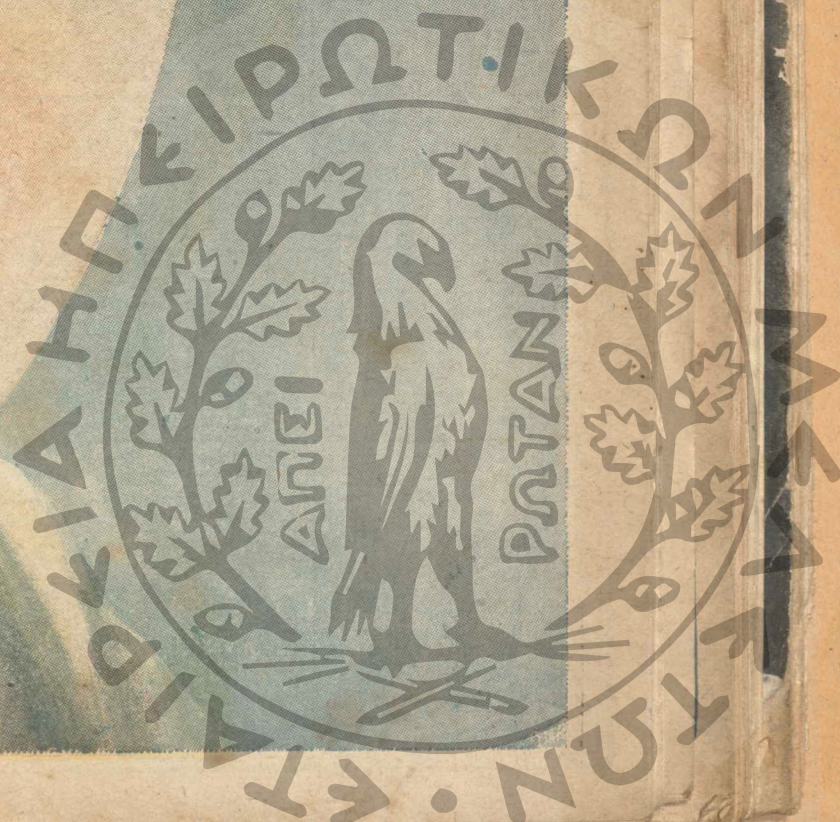

ΜΑΡΤΙΝΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡΧ. 112.000.000

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Έν ὄψει πρὸς 3 1/2 ο/ο
Μὲ 15ήμερον προειδοποίησιν 4 1/4 ο/ο
Ταμειυτήριον
μέχρι Δρχ. 100.000. 5 ο/ο

ΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΕΠΙ:

Λονδίνου ἐν ὄψει πρὸς 3 1/2 ο/ο
ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μην. 4 ο/ο
Νέας Ὑόρκης ἐν ὄψει 4 ο/ο
Παρισίων 2 ο/ο

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ

ἀπὸ κάθε
ἑλλην τὴν
καλλιτέραν

ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑΝ

DOCTEUR PIERRE

ΔΙΟΤΙ: ΛΕΥΚΑΙΝΕΙ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ
ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΑ ΟΥΛΑ
ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΦΘΕΙΡΗ ΤΟ ΣΜΑΛΤΟ
ΕΠΕΙΔΗ
ΔΕΝ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΣΑΠΩΝΑ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΧΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΡΙΩΝΑΣ & ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Ρέμβης 18

Η ΦΕΛΑΜΙΝ

SANDOZ

Προστατείνει,
θεραπεύει, δι-
γείρει την λει-
τουργίαν του
= ήπατος. =

Αναρροήσεις
ἀπὸ μολυσμα-
τικὰς νόσους.

Ἑλκυσία, τύφος, κ. λ. π.
Συμβουλευθῆτε τὸν Ἱατρὸν σας.
Ι. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ
Στοὰ Φέξη 128 — Ἀθήναι.

ΚΥΡΙΑΙ

Ἔχετε ὑπ' ὄψει σας δι' ἑμὲ μόνον μὲ τὴν

ΒΑΦΗΝ VAUBRY

ἡμπορεῖτε νὰ βάψετε μὲ ἐπιτυχίαν
καὶ οἰκονομία οἰονδήποτε ὑφασμα

Πωλεῖται εἰς τὰ Κεντρικὰ Φαρμακεία

Χονδρική πώλησις

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ ΟΜΟΝΟΙΑ

Κ. Α. ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΝΟΣΗΜΑΤΑ Παιδολογικὰ-γυναικολογικὰ

Νέα Διεύθυνσις: Πιπίνου 117

Δέχεται 8-9 π. μ. καὶ 4-5 μ. μ.

ΤΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

"ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"
ΚΑΙ
"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,"
(Πλατεία Ἀγίου Γεωργίου Καρύση 16β)

Ἀναλαμβάνουν τὴν καλλιτε-
χνικὴν ἐκτέλεσιν πρὸς φύσε-
ως τυπογραφικῆς ἐργασίας.

2.000.000 ΔΥΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

γυναικῶν κάμνουν σήμερον χρῆσιν τοῦ ὕδατος

*** DIXOR ***

τὸ ὕπνιον εἶναι τὸ οἰκονομικότερον καὶ τὸ μᾶλλον εὐχάριστον
τὸ καθ' ἑαυτὸν καὶ συνάμα τὸ ἀβλαβέστερον τῶν ἀπαιτη-
τικῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν πελατῶν του εἶναι ἡ καλύτερὰ ἀπόδειξις
δὲ τῶν πλεονεκτημάτων τῶν ὁποῖα αὐτὸς ἀναφέρει.

Πωλεῖται εἰς: ὅλα τὰ Μυροπωλεῖα καὶ Φαρμακεία.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Ἑλλάδα

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΚΑΝΖΟΥΧ

Στοὰ Πισματζόγλου. - Ἀθήναι

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ
ΚΑΠΕΛΛΑ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ
ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΚΑΠΕΛΛΩΝ
ΚΑΣΤΟΡΙΑ ΕΙΣ ΠΟΛΛΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΔΩΡΕΑΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΕΚΤΕΤΟΓΡΑΦΙΑΝ - ΣΤΙΓΜΑΤΙΣΜΟΝ - ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΝ & ΣΟΦΙΣΤΙΚΗΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΤΣΑΜΙΣΤΟΝ

Διευθυντής: Δ. Χ. ΤΣΑΜΗΣ Πλατεία Ἀγίου Θεοδώρου

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ

(ΣΤΟΑ ΡΙΖΑΡΗ)

— τὰ ὠραιότερα —

MODELES

— Γυναικείων πλάν —

ΠΑΡΙΣΙΝΟ ΣΤΙΛΟΝ

ΚΩΝ. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΡΗΣ

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΙ

Θέλετε νὰ ἔχητε δόγμα καθαρὸν καὶ
νέον οὐκ ἔχον μεταχειρισθῆναι τὴν
ΚΡΙΝΟΣ, ἥτις εἶναι ἀβλαβὴς καὶ
ασμικὴ, ἐξολεῖται τὰ σπυρίδια τῆς
πόσεως καὶ τοῦ γήρατος. Κατα-
ποτῆται Φαρμακείον Ν. Χριστοπο-
ύδου Ζωοδόχου Πηγῆς 48. Τὴν
χρῆσιν διὰ 15 διὰ τὰς ἐπαιτίας δι-

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ ΕΠΙΣΤΕΜΟΥ

Ἐγκριμένη ὑπὸ τοῦ Ἱατροῦ
Δὲν κόπτεται τὰς τρίχας ἀλλὰ αὐτὰς
μᾶλλον ἀνανεώνει. Δὲν βάφει τὴν ἐπιδερμίδα
ἐἰς ἐκτεταμένην. Κεντρικὴ ἀποστολὴ
Ζωοδόχου Πηγῆς: Ἀθήναι Φαρμακείον
Ν. Χριστοποῦλου. Τὴν διὰ 15
τὰς ἐπαιτίας διὰ 60.

1 Δεκεμβρίου 1927

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

1185

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

THE ZAN LEMPA

ΤΟ ΚΟΥΤΑΒΑΚΙ

Κάθε πρωί, ἡ μητέρα τοῦ μικροῦ Ζάν, τὸν πηγαίνει καὶ τὸν
ἀφαιρᾷ ἀπὸ τὴν κλειστὴν πόρτα τοῦ σχολείου τῆς γειτονίας, καὶ
ὕστερα πρὸς τὴν δουλειὰν τῆς. Καὶ, ὡς πὺν νὰ φῇ ἡ ὥρα ν'
ἀνοίξῃ ὁ θυροφύλαξ τὴν πόρτα, ὁ Ζάν περιμένει ὑπομονετικὰ μαζὶ
μὲ κατὰ ἄλλα παιδιὰ τῆς ἡλικίας του, τὰ ὁποῖα οἱ γονεῖς τοὺς — ἄν-
θρωποι ἐργατικοί, πού ζυγνᾶνε ἀπὸ τὰ χαράματα — ἔ' ἀφήνουν
ἐκεῖ, γὰρ νὰ τὰ ξεφορτωθοῦν μιά ὥρα ἀρχήτερα. Πολλοὶ ἀργότερα
ἐρχονται καὶ τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ, τὰ εὐτυχισμένα, πού οἱ γονεῖς τοὺς
δὲ δουλεύουν μὲ τὸ μεροκάματο, πού μποροῦν νὰ κοιμῶνται μισή
ὥρα περισσότερο, καὶ πού καταφθάνουν τὴ στιγμὴ ἀκριβῆς πού
ἀνοίγει τὸ σχολεῖο. Ὁ Ζάν, πάντα νυσταγμένος καὶ κατάκοπος
ἀπό τὴν νύκτα, ὁρμαίνει μέσα στὸ σχολεῖο
ἀπ' τοὺς πρώτους, καὶ πηγαίνει καὶ κάθεται στὸ θρανίον του, ἀκί-
νητος, χωρὶς νὰ γυρνᾷ τὸ κεφάλι του οὔτε δεξιὰ οὔτε ἀριστερά,
σὰ βυθισμένος σὲ σκοτεινοὺς οὐρανισμούς.

Ὁ Ζάν εἶναι ἕνα χωρὶς καὶ ἀσθενὲς ἀγο-
ράκι. Τὸ πρόσωπό του δὲν ἔχει κανένα χρώ-
μα. Τὰ ξανθὰ μαλλιά του εἶναι θαμπά, χωρὶς
νὰ σκορπίζουν καμμιὰ λάμψη. Καὶ πρὸς τὴν
συμνητὴν ἐξαιρετικὰ ἡ νὰ τρέξῃ πολλὴν
ὥρα γὰρ νὰ κοκινίσουν λίγο τὰ μάγουλά
του. Ὅποιος τὸ βλέπει εἶται ἀδύνατον, φαντά-
ζεται ἀμέσως τὸ κορμί του σὰν διαφανές!
Καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὴ σκέ-
ψιν, περὶ ὅπως ἀπ' τὸ μυαλό του — ἡ καὶ ἂν
σκέπτεται καθόλου. Τὸ μόνον μᾶθημα πού
μπορεῖ νὰ συγκρατήσῃ, εἶναι τὸ μᾶθημα τῆς
εὐγενείας. Ὅταν ἡ δασκάλα τοὺς λέει πὺς
πρέπει νὰ φέρνουνται στοὺς μεγαλύτερους,
στὰ ξένα σπίτια κλπ., ὁ μικρὸς Ζάν εἶναι ὁ
πρῶτος καὶ προσοχή.

Ἡ δασκάλα, ἡ ὁποία στήν ἀρχὴ εἶχε αἰ-
σθανθῇ ἐξαιρετικὴ συμπάθεια γὰρ τὸ μικρὸν
αὐτόν καὶ μελαγχολικὸ μαθητὴ τῆς, ἀρχίζει
συνήθως νὰ μὴν τὸν ἔχει ἀπὸ καλὸ μάτι,
βλέποντας πὺς ἦταν ἀνεπίδεκτος μαθη-
τὸς. Ὅταν τὸν σήκωνε στὸν πλάκα, ὁ
Ζάν κούταζε τὰ
μεγάλια ὀσφρα
γοράματα πού
ἦταν σημειω-
μένα στὸ μαῦρο
ξύλο, καὶ τὰ ἐ-
παναλαμβάνανε,
μηχανικὰ ἔτσι
καὶ τὰ πουλιὰ
περᾶνε π' ἄλλες

— Ἐλα δὲ, Κουταβάκι! —

φορὲς ἀπ' τὸν οὐρανὸν, χωρὶς νὰ φῇσιν ἀπάνω του κανένα σημάδι.
Ὁ Ζάν οὔτε γελοῦσε, οὔτε ἐκλαίγε, οὔτε καὶ χαμῆλωνε τὸ κε-
φάλι στὰν τὸν μᾶλλον ἡ δασκάλα του. Τὴν κούταζε μονάχα ἀδιά-
φορα καὶ ἀπορημένα, σὰ νὰ εἶχε ἄλλο ὑποκείμενον τὴν προσοχή
του, σὰ νὰ τὸν ἀπαχολοῦσε κατὰ τοιο πολὺν μεγάλο πρόβλημα. Καὶ
ἡ δασκάλα, ἀπελπισμένη πᾶ, μὴ μπορῶντας νὰ ἐννοήσῃ τὸ «μυ-
στήριο αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ», ἀρχισε νὰ τὸ φωνάζῃ Κουταβάκι.

— Ἐλα δὲ, Κουταβάκι... Κάποτε κάποτε, Κουταβάκι... Γιατί δὲν
παίξεις μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ, Κουταβάκι;...

Ὑστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες, ὅλη ἡ τᾶς εἶχε μάθει τὸ παραποσο-
κλι πὺς ἔβγαλε ἡ δασκάλα τοῦ Ζάν. Ἡ προσοτικότης τοῦ Ζάν εἶχε
χαθεῖ. Καὶ ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα κανεὶς δὲ θυμόταν πὺς λεγότανε
πραγματικὰ ὁ Ζάν Μεσσών. Ἦταν τὸ Κουταβάκι.

Τὸ παραποσοκλί εἶναι γνωστὸ καὶ στὸ σπίτι του:

— Σὺρε ν' ἀγοράσῃς ψωμί, Κουταβάκι, τοῦλεγε ἡ μητέρα του...
Ἄκου τὴν κίπα μου, Κουταβάκι, τοῦλεγε ὁ
πατέρας του.

Ἡ μητέρα του ἦταν μιά καλὴ καὶ γλυ-
κύτατη γυναῖκα, μὰ τοιαυτὴν ἂν τὰ βάσα-
να, ἀπ' τὴν φτώχεια, ἀπ' τὴν δουλειὰ. Ὁ πα-
τέρας του πάλι δὲν εἶχε καλὸν ἀνδρώαρος. Δου-
λεῖται καλὰ, μὲ κέρει καὶ ὀρεξί. Τὸ κρεστὸ δὲν
τὸ βάσει στὸ στομά του. Μὰ, τὴν ὥρην αὐτὴν,
ἀπὸ τὴν ὅσα βγάζουν, ἐκείνος καὶ ἡ γυναῖκα του,
τὰ χάνει στὰ χαρτιά; Τὰ χρεὶ πὺς κανεὶ, δὲν
τὸν ἀφήνουν γὰρ ὅρεξιν καλὰ τὸ παιδί του.

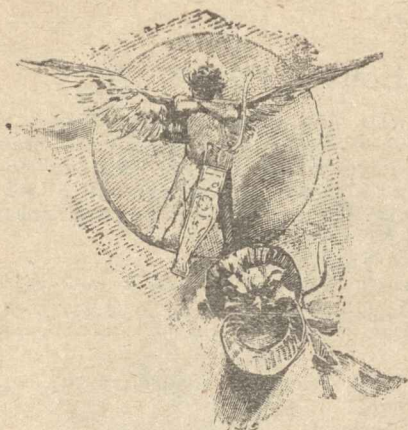
Ὡστόσο, τὸ Κουταβάκι ἤξερε ὅτι ἡλικία
ἑπτὰ ἐτῶν νὰ διαβάζῃ. Καὶ τότε, οἱ σκέψεις
του πᾶσαν ἄλλῃ κατεύθυνσιν. Ἀπ' τὴν στιγμὴ
πού μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὴν λέξι ἕνα τυπω-
μένο βιβλίον, τοῦ φάνηκε σὰ νὰ πᾶνε σ' ἕνα
ὄνειρο παλάτι. Καὶ ἀπὸ τότε, παραμέλησε
ὁλόκληρον τὸν ἄλλο κόσμον τὸν πραγματικόν.

Πότε του δὲν ἀργοῦσε στὸ σχολεῖο. Μὰ
καὶ πότε του δὲν ὀρεξότανε νὰ τὸν πᾶνε κατὶ
πού δὲν τὸ ἤξερε. Προσπαθοῦσε νὰ τὸ κατα-
λάβῃ μόνος του. Δὲν ἤθελε νὰ βασίλειται σὲ
βοήθειαν ἑτέρων. Ἰσως κάποια μελλαντικὴ με-
γαλοφυΐα νὰ γεννιότανε τότε μέσα στὸ ἀσθε-
νικὸ ἐκείνου παιδί πού δὲν ἦταν κούτο, μὰ
ἀπὸ ὁ ο-
φημένο ἂ
πο διάφο-
ρες σκέ-
ψεις, πού
ἦταν τρε-
πὲλιν, καὶ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΟΦΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

Ο πόθος του για ένα ανώτερον έρωτα. Τι έγραψε σχετικώς. Η πραγματοποίησις του πόθου του. Η σιναντησίς του με την γυναίκα που ποθεύσε, όνειρεύεται κι' άναγκάζεται. Τι γράφει ή ίδια για τον Μωπασσάν. Ένα τρυφερό γράμμα του προς την άγαπημένην του. Μία θλιβερή συναντησίς. Οι δύο άρρωστοι. Η άρρώστεια και ο θάνατος του Μωπασσάν

Στην Γαλλία εξακολουθούσαν να εκδίδονται κάθε τόσο βιβλία σχετικά με το έργο και τη ζωή του μεγάλου διηγηματογράφου Γκυ ντε Μωπασσάν. Γιατί ο συγγραφέας αυτός, μολονότι έπέρασαν τριάντα και περισσότερα χρόνια από το θάνατό του δεν έπαψε να κινεί όχι μόνον με το έργο του, αλλά και με τη ζωή του, το ενδιαφέρον. Τελευταίως για φίλη του Μωπασσάν εξέδωσε ένα βιβλίο άναμνησίων, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου είναι άπαισιόμορφο στην έρωτική ζωή του γάλλου συγγραφέως. Από το βιβλίο αυτό πληροφορούμεθα πως και για τον Μωπασσάν, όπως και για όλους άλλου, ανθρώπους, ο έρωας υπήρξε ή μεγαλύτερη υπόθεσις της ζωής του. Ξιδν έρωτα ο Μωπασσάν εύρισκε τις βαθύτορες του χαρές. Αυτός που έινε κάποια άνακούφιση στην τόσο βασανισμένη ψυχή του. «Κουραγμένος γράφει ή φίλη του, ο συγγραφέας, απ' τις μικροαγάπες και απ' τους έφήμερους δεσμούς του με διάφορες κυρίες του κόσμου που έκολλανόσαντο να είναι ή φίλες ενός ένδόξεου μυθιστοριογράφου, έφτασε στιγμή όπου έδόθησε ότι δεν είχε ακόμη συναντήσει: "Έναν ειλικρινή έρωτα! Στην περιφημή για την άνήσυχη ψυχή της και την πολυτάραχη ζωή της, ουσιαστικά Μαρία Μπόσκιρτσον, έγραψε σχετικώς με τον πόθο του αυτών ο Μωπασσάν: "Όσο περνά ο καιρός τόσο βλέπω καλλίτερα ότι με σ'ακά αληθινού έρωτος αξίζει πορπαρώ απ' όλες τις δόξες. "Αλλά τη σκιά αυτή μπορεί να την βωί κανείς τάχα;"

Την ίδια εποχή, ο Μωπασσάν έστειλε το ακόλουθο ολιγανκτικό γράμμα σε μία παντρεμένη γυναίκα, ή οποία, αφού κατ' αρχάς είχε άποκρούσει τον έρωτά του προσφέρθηκε κατόπιν προθυμοτάτα να συνδεθί μαζί του:

«Ντενί, Ντενί! έννοηστε με καλό. Απτηθήτε τον έαυτό σας, απτηθήτε την κόρη σας. Σ'ερωτήτε πριν τόν άναπαύσθωτο κοινό γύνη. Μου κοστίζει να παίξω τον γελοίο ρόλο του ν' άποκρούω τον έρωτά σας. Μά να κάνω και εσάς που έκτιμώ και αγαπώ, εσάς την άδελφή μου, την φίλη και την σύνοφο που διέλεξε άνάμεσα σ' όλες, γιατί είδα ότι έχετε άνάθερα ψυχικά χαρίσματα, ευσθέντα και τιμιότητα άνδρική—να κάνω και σάς ότι έκανα και τις άλλες!... όχι, όχι, ή και διά μου δέ βαστά, στη σκέψη αυτή... ραγίζεται!... Ντενί, λεπτή ψυχή άναπημένη, υπέρθε έλκετική, θέλω να νιώσετε όλο το μέγεθος της ευσθέντης μου, όταν σάς λέγω: —Μή μ' άγαπήσετε! Είνε καθ'ήκον μου και το έτελεω, Α! φτωχή άγαπημένη φίλη, τόσο ντελικάτη πότο πρέπει να σάς αγαπώ για να σάς προξενώ αυτή τη λύπη!»

Στην τελευταία φράση γράφοντας στη φίλη του ο Μωπασσάν: «Α! πόσο πρέπει να σάς αγαπώ για να σάς προξενώ αυτή τη λύπη!» έννοησε ότι ή έντιμος και άθωα αγάπη που της είχε, τον έταμνε να μη θέλη ν' άνταποκριθί στον έρωτά τη, για να «μή διμουγήση περιπλοκές στη ζωή της, πράγμα που θα έστοίχιζε πολύ ζωής, και θα είχε κακές συνέπειες...

Είνε άγνωστο τι τέλος έπηρε ή σχέση αυτή του Μωπασσάν με την Ντενί. Αν άνταπεκρίθη τέλος στον έρωτά της ή αν σιβόμενος την οικογενειακή της γαλήνη, έπαυσε να την συναναστρέφεται και έτσι την διευκόλυνε στο να τον ξεχάσει.

Άλλ' όποιαδήποτε εξέλιξη κ' αν πήρε ή σχέση του με την Ντενί, γεγονός είναι ότι αυτή δεν υπήρξε ή μεγάλη αγάπη της ζωής του, ή ειλικρινής, ή βαθειά, που τούτον καιρό την λαχταρούσε που την βρήκε επιτέλους. Την αγάπη αυτή του την έδωσε μία άλλη γυναίκα.

Ένα άπόγευμα που είχε πάει να έπισκεφθί κάποια κόμησα, στο σαλόνι της, το οποίο της είχαν ήδην κοκκινίσει, συνάντησε εκεί μία νεαρή κυρία, όμορφη, έπιφυλακτική, ντυμένη με μία λιτή κομψότητα που τραβούσε ως τόσο την προσοχή. Απ' την πρώτη ματιά, που της έφαινε ο Μωπασσάν, τούτανε εξαιρετική έντύπωση ή γυναίκα αυτή. Η κόμησα τούς σύστησε και μόλις άνήλλαξαν μερικές κουβέντες ο Μωπασσάν είχε κιόλας κατακτηθεί από αυτήν.

Ας αφήσουμε όμως να μιλήση για τον έρωτά της αυτών με τον μεγάλο διηγηματο-

γράφου την ίδια αυτή εξαιρετική γυναίκα, που άγαπήθηκε από τον Μωπασσάν όσο καμιά άλλη γυναίκα.

«Γέμιε τη ζωή μου ο άνθρωπος αυτός (ο Μωπασσάν). Υπήρξε ο ήρωας μου και ο Θεός μου, και δεν θα πάω ποτέ να είναι τέτοιος! Η άνόμνησή του είναι ή μόνη γαρά της ζωής μου. Απέθανε!...Μά δεν τον θιωρώ νεκρό. Ακούω, όταν θέλω, το ήχοό του γέλιο, την βαθειά και γλυκεια του φωνή, έαυοβλέπω το ίδιο φαρδί του μέτωπο, τα χρυσόσιπα μάτια μου, τα ρόδινα χίλι του κάτω από το φρικίασμα του έαυθού του μουστάκιού!...Έαυοβλέπω ως κι' αυτό άκόμη το γρόμμο των κοστούμιών του και την άπρόκλιση των γ' αβρών του. Και είψ χαράς" τούτες τις γραμμές, που φαίνεται ότι τ' άραίο του κεφάλι, το τόσο γλυκό και περίφημο, έχει παρεμβληθεί άνάμεσα στο χαρτί και στα μάτια μου!...»

Το παρακάτω άπόσπασμα ένός γράμματος που έστειλε στην «πολυαγαπημένη» του από την Τύνιδα, ο Μωπασσάν, τον Δεκέμβριο του 1887, δείχνει έπίσης το βάθος και το πάθος της αγάπης του αυτής.

«Από χθές το βράδυ σάς σπυλλογίζωμαι άκατάσταστα, με όλη τη δύναμη της ψυχής μου. Ένας τρολλός πόθος να σάς έναλλάξω, να σάς έναλλάξω άμέσως, εδω, μπροστά μου, γάιστε έξασα να την καρδιά μου. Και θα ήθελα να περίσω την θάλασσα, να διασχίσω θυνά και πόλεις, μόνον και μόνον για ν' άκουμήσω το χέρι μου στον ώμο σας, για ν' άναπνεύσω το άσπνο των μαλλών σας.

«Σε μερικές βδομάδες, θα έγκαταλείψω την Αφρική.Θα σάς έναλλάξω. Θάρθωτε να με βρείτε πάλιν, άγαπημένη μου, δεν είναι έτσι;»

«Όλα αυτά όμως δεν ήσαν παρά μία εύτοχία σύνοψη, μία εύτοχία που άλλοιμονο, σέ λίγο θα χανόταν για πάντα.

Η ύπεροπώσις και ή τρομερή άρρώστεια, που τον έξεδηλώθη άργότερα, έκαναν τον Μωπασσάν δύσθυμο και μελαγχολικό, τον κατέβαλαν ψυχικώς σέ τέτοιο βαθμό, ώστε έχασε όλον τον σωματική και πνευματική ζωτικότητα.

Η πολυαγαπημένη του ήταν άπαρηγόρητη γ' αυτήν την άόμοιρη μεταβολή του Μωπασσάν, κατέανιγε όμως τον πόνο της για να μη τον κινήσει.

«Μία από τις μέρες της περιόδου εκείνης, γράφει σ' «Άπομνημονεύματα» της: ο Μωπασσάν φαινόταν πολύ χλωμός και πιο κορσασμένος, παρ' ότι ήταν σνήθος.

Τα μάτια του ήταν θολά και βλέφαρά του κόκκινα. Μου φίλησε το χέρι σιωπηλός και με κύταξε με το μελαγχολικό έντιμο χιμόγελο που τόσο το γνώριζα πιά και που χυνότανε στο πρόσωπό του κάθε φορά που ή ζωή του φαινότανε άκατανόητη και τραγική. Μία πυκνή δριμύλη έσκέπαζε το Παρίσι. Το δελινό ήσαν σιαχτί και σιωπηλά. Τα φθινοπωρικά αμά δελινά τον μελαγχολόσαν υπερβολικά...»

«Ως τόσο το κακό έμεγάλωνε. Η κατάσταση του συγγραφέως χειροτέρευε από μέρα σε μέρα. Τόσο που στο τέλος οι γιατροί του έπεβαλον να πάει σ'α μέσημεριόνα μέρη της Γαλλίας.

Το φθινόπωρο και ο γαλάσιος ούρανος τη, Νοτίου Γαλλίας καλλίτερευσαν άμέσως σχέδον και σημαντικά μάλιστα την κατάσταση του. Μόλις συνήλθε, σκέφθηκε ο Μωπασσάν να έπισκεφθί την Μαρία Μάσκιρτσον με την όποιαν είχε άνταλλάξει πολλά γράμματα και την όποιαν είχε μεγάλην περιέργειαν να γνωρίσει. Πήγε λοιπόν στη βίλλα της που βρισκότανε στη Νίκαια. Ήταν μία βίλλα σιτισή: πιας τον «ήχο» πηρέχαν άφθονα θυμαία έξωτικα φυτά, ροζιανιές, και υμάλλυτοι.

Η Μαρία καθισμένη κοντά σε μία χρυσοθή εδίαβαε καθώς όλα τ' άπογεύματα. Τό μάγουλά της είχαν ήδην κοκκινίσει από το φθισικό. «Όταν άκουτε βήματα στον άίθιο της: δεν δροσισχίσις σήκωσε το κεφάλι της και κύταξε τον συγγραφέα. Απ' το βλέμμα που τούρισε κατάλαβε ότι τον άνεγνωρισε. "Όπως άλλωστε και κείνος την άνεγνώρισε απ' την πρώτη ματιά.

Τι να είχαν τάχα οι δύο αυτοί άρρωστοι, ο νευροσθενικός και ή φθισική, τη μέρα εκείνη; Βγήκε άγαιε από το χέλι των καμμια λεξη που να έπρόδιδε ότι το άσθμα που τούς συνέδεε ήσαν κ'αυ παραπάνω από φίλια; Κανείς δεν έξερε. Το μόνο που ξέρουμε είναι ότι ή Μπάρ-

Ο Γκυ ντε Μωπασσάν

ΠΟΙΚΙΛΙΑ και ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μία έπίσκεψις σ' ένα σκατόριο

Στην περιφέρεια του Σερραγέβου, της πόλεως που έγινε διάσημη μετά τη δολοφονία του άρχιδούκου Φερνάνδου, παρατηρήθη ότι οι άρκοι, που ήσαν πολυάριθμοι στα βουνά, όλο και λιγόστευαν με τον καιρό. Πά να μη χαθή το γένος των, έξεδόθη μία διαταγή δια της όποιας άπαρηγορητο το κυνήγι αυτών των ζώων. Έτσι είχαν τα πράγματα όταν τελευταία οι φύλακες κι' οι νοσοκόμοι ένός Γουκοσλαβικού σανατορίου εύρισκόμενοι στην τάρταρα όπου πολλοί νοσηλεύόμενοι έπεσαν το γέμια τους, είδαν να θγαίνει από το γειτονικό δάσος διευθυνόμενος προς το μέρος των μία παλιωρή άρκουδα με τέσσερα εύκλινητα άρκουδοπούλα πίσω της. Κ' έπειδή φυσικά δέ μπορούσαν να τη σκοτώσουν, σύμφωνο με την άπαρηγορητική διαταγή, μία διεξέρχον μόνη της έμεινε, να φύγει.

Τόδεσαν λοιπόν σ'α πόδια οι γεροί κι' οι άρρωστοι ζήτησαν καταφύγιο στο έσωτερικό του σανατορίου, όπου κλείστηκαν στα δωμάτια τους περιμένοντας βοήθεια.

Έκτοματάκι ή άρκουδα με τα μικρά της είχαν άνεθί στην τάρταρα, και άφο έφαγαν τα περισσεύματα του φαγητού, προχώρησαν στο πρόβατο κι' από κεί βγήκε στον κήπο, πάντα άτάραχα σ'α νάταν στο σπίτι τους. Οι φύλακες που έφυγαν είδοποίησαν την άσυνουμία, αλλά οι χωροφύλακες περιωρίσθηκαν να διώξουν από τον κήπο τούς άνεπιθυμητους έπισκέπτας και να τούς κυνηγήσουν προς τα βουνά, χωρίς να τούς σκοτώσουν, γιατί δεν είχαν...το δικαίωμα από το νόμο!...

Πέθανε, ενώ ξυρίζοταν

Ένα πρόσωπο ιταλικό όνομαζόμενο Σαμπορσέ κάποιος Γκιουζέπε Ντεριν, ήλικίας εζήντα χρόνων, έπήγε στο κορσέτο για να ξυρισθί. Καθώς λοιπόν πავν στην πολυθρόνα κι' έμενε άκίνητος, χωρίς να είψη τίποτε, όπου τελείωσε το ξύρισμα. Ο κορσέτης τότε βλέποντας ότι ο πελάτης του ο όποιος ως τόσο δεν είχε δείξει σημεία άδύναμτος, δέ σήκωνε απ' τη θέση του, άν και είχε περάσει αρκετή ώρα, τον έσπρωξε έλαφρα στον ώμο λέγοντάς του ότι τελείωσε το ξύρισμα.

Έπειθό όμως δεν έλαβε καμιά άπάντησι απ' το γέρο ο όποιος κάιντας λιπόθυμος, έστειλε να φερουν ένα γκαρφό. Ο γκαρφόσ έστρεψε άμέσως στο κορσέτο και διαπίστωσε το θάνατο του γέρου, ο όποιος είχε σιμεί λίγα λεπτά πριν άρχισι το ξύρισμα από συκοπή! Μ' άλλους λόγους έηλαθ ή κορσέτης τον ξυρίζει πεθαμένο!...

Χρυστοίκοι έρπιδες

Μία γαλλική έφημερίδα δημοσιεύει την παρακάτω είδηση, από την όποια βλέπουμε πως γενναίως ορίνη είναι ή τύχη στους εκλεκτούς της. Τον περασμένο μήνα κάποιος γαιοκτήμιον από τη Νορμανδία που διατηρούσε ένα θυμαίοστο δροήτοστροφείο, είδε μ' έκπληξη ότι οι κοτσές του σκάροντας με τα πόδια και με τη μυτη τους και άκαθάρσιες άνακάλυψαν μια μερα έναν αληθινό θησαυρό. Ο τυχερός γαιοκτήμιον έβρισε εκεί χρυσούς νορμανδικούς σταυρούς, πολυτιμες καρφίτσες, ένα πολύ χρονολογούμενο από δύο αιώνες, διάφορα άλλα κοσμήματα και κομμάτια από καθαρό χρυσάφι κι' ασημι μεγάλης αξίας.

Κανένας δεν έβρε από που προέρχονται αυτά τα πολύτιμα ευρήματα. Εν πάση περιπτώσει ο Νορμανδός γαιοκτήμιον μπορεί να λεξη ότι οι κοτσές του άρξίζουν περισσότερο από τη «χρυσόστοκο δριμύτη» του ασημιού μύθου, την κόττα όηλαθ που γένναγε χρυσά αυγά!...

Ομοίωσες είλε την ίδια σκευή βραδυά σε μία φίλη της:

—Σήμερα είδα για πρώτη φορά υπο κοντά και μιλήσασα με τον Μωπασσάν. Μου άρεσε. Τα μάτια του μόνο μου φανήκαν ανησυχωρικά, όμορφα ματιά, βαθειά, μά που ώρισμένες στιγμές σπυλλογίζωμαι παραξένα».

Το «παράξενο στήλωμα» αυτό των ματιών του Μωπασσάν ήσαν μά απ' τις φανερότερες ένδείξεις της αρρώστειας, ή όποια είχε προσβάλλει τον όργανισμό του, χωρίς να ή όμως ακόμη έκδηλωθεί σε παραφροσύνη!

Σε λίγο όμως καιρό έξεδηλώθη και ή παραφροσύνη, ή όποια έπληρε το πνέο τραγικό τέλος στο έργο πρώτα και κατόπιν στη ζωή του μεγαλειότερου γάλλου διηγηματογράφου!...

ΑΠΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

ΞΕΡΕΤΕ...

Ποιά είναι ή διάρκεια της μεγαλύτερης ημέρας του χρόνου σ'α διάφορα μέρη;

Ένα γαλλικό περιοδικό δημοσιεύει ένδιαφέρουσας στατιστική σχετικά με τη διάρκεια της μεγαλύτερης ημέρας του χρόνου σ'α μερικές πόλεις. Έτσι μαθαίνουμε πως ή μεγαλύτερη ημέρα στη Στοκχόλμη διαρκεί δεκατρείς ώρες και μισή, στο Πιταμπογκ τριούμοι μήνες, στο Λονδίνο και στη Βέρμη δεκάξη ώρες και μισή, στο Άμβουργο και στο Άντερμπεκ δεκαεφτά ώρες! Στην Πετρούπολη και το Τόμπολσκ της Σιβηρίας ή μεγαλύτερη ημέρα διαρκεί δεκαεφτά ώρες κι' ή μικρότερη πέντε, στη Νέα Υόρκη ή μεγαλύτερη ημέρα διαρκεί δεκαπέντε ώρες, στο Μοντρεάλ δεκάξη ώρες. Στο Βαρνίκ της Νορβηγίας τέλος ή ημέρα άρξίζει στις 21 Μαΐου και τελειώνει στις 22 Ιουλίου χωρίς διακοπή. Στο Τόβρεα της Φινλανδίας πάλιν την 21 Ιουνίου ή ημέρα διαρκεί σχεδόν είκοσι δύο ώρες και ή ημέρα των Χριστουγέννων όχι παραπάνω από τρεις ώρες!...

Ποιά έποχη θερίζουν στις διάφορες χώρες του κόσμου;

Από το ίδιο περιοδικό πληροφορούμεθα ότι τον Ιανουάριο θερίζουν στην Αυστραλία, στη Χιλή, στη Νέα Ζηλανδία και στην Αργεντινή. Τον Φεβρουάριο σ'α Ανατολικές Ινδίες, τον Μάρτιο στην Άνω Αφρική. Τον Απρίλιο στη Σνρία, στην Πεσία, στη Μικρά Ασία και στην Σοβία. Τον Μάιο στο Αλγέριο, στην Ασία, στην Κίνα, στην Ιαπωνία, στη Φλωρίδα, στην Τυνισία και στο Μαρόκο. Τον Ιούνιο στην Ιταλία, στην Ελλάδα, στην Πορτογαλία, στην Ιαπωνία και στη Νότιον Αμερική. Τον Ιούλιο στην Αυστρία, στη Μέση Ρωσία και στη Βόρειον Αμερική. Τον Αύγουστο στη Γαλλία, στη Βόρειον Ευρώπη και τον Καναδά. Τον Σεπτέμβριο στην Κολομβία. Τον Οκτώβριο στη Σουηδία, στη Νορβηγία και στη Βόρειον Ρωσία. Τον Νοέμβριο στο Περού και στη Νότιον Αφρική και το Δεκέμβριο στη Βιρμανία.

Ποιά είναι ή προέλευση του ντέμινου;

Σ'α από τα πολυάριθμα μικρά μοναστήρια που βρίσκονται κοντά στην περιφημή Μοη του όρους Δασέν, την όποιαν ίδρουν ο άγιος Βενέδικτος κατά τον έκτον αιώνα, δύο καλόγεροι, έπειθό είχαν παραρή τ'α καθ'ήκον της τέρσεως κανόνες, κλείστηκαν για ώριμενα χρονικά διάστημα μέσα σ'α ένα κελί. Για να περασουν τον καιρό της τιμωρίας των κάποις ευχάριστα, σφύριζαν το ξύρι: Πήραν μικρά άσπρα λιθάκια κι' άφου τα πέλεκυσαν και τα έφτιασαν τετράγωνα, χάραξαν επάνω στο καθένα ώριμμένες μορφές κοκίδες. — Τα μοιράστηκαν πάλιν κι' άρχισαν να παίζουν. Τόσο πολύ δέ διασκεδάζαν μ'αυτό το παιχνίδι, ώστε όταν τελείωσε ή φυλάκιση τους και βγήκαν από το κελί, σφαιρούσαν και στους άλλους άδελφους του μοναστηρίου το μυστικό της σφεντερώς, των και όλοι τότε έπεδόθησαν με πάθος στο πρωτότυπο αυτό παιχνίδι.

Όλοις από τούς παίκτες κατοώθηκε τότε να ραξί όλα του τα κόκαλα και να κερδίξω στο παιχνίδι, σφαιρούσε την έκατοποίηση του, όπως σφαιρούσαν οι καλόγεροι ύστερα από κάθε τους έργασία, φωνάζοντας: Benedictus! Domini! (Ας εύλογώμεν τον Κύριο!).

Η λέξη ντέμιν, ή όποια έπαρσκαμνέται στο τέλος κάθε καρφίτσας, καθήντος οι λίγα καιρό να σημάζω το νέο παιχνίδι σ'α όποιο δεν είχαν δώσει ως τότε κανένα όνομα.

Είναι νέκ ή παλαιά ή μέθοδος των κοντών μαλλιών;

Μεγάλες συζητήσεις γίνονται αυτή την έποχή στην έπισημη ορετική με τα κοντά μαλλια. Οι περισσότεροι έπιστοιχίζουν ότι ή μόδα των κοντών μαλλιών είναι τόσο νέα όσο κι' ή μόδα της κοντής φούφας, καθόσον όμως και άλλοι οι όποιοι λένε ότι «ουδέν καινόν ύπο τον ήλιον». Οι τελευταίοι άναγκάζον ότι ή γυναίκες της άρχαιας έποχής έκαψαν τα μαλλια τους ως ένδειξη πένους ή τα προσέφεραν ως ύμνοιο εις τούς θεούς, όπως ή Αιγύπτιας και ή Φοινίσσας.

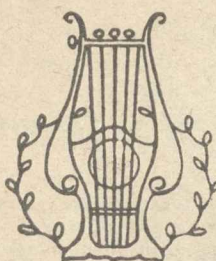
Όταν όμως καμμία τους ήθελε να διατηρήση την κόμη της, ήταν άναγκασμένη να προσέμνη ως άποζημίωση στον ιερέα μεγάλο χρηματικό ποσό.

Άργότερα ή Ρωμαίος έκαναν τα μαλλιά τους κοκίδες, πράγμα που έξηρεσε τον Φίλινος, οι όποιοι δέ μεταφύσαν να χοντρούν αυτή τη βαρυσή μόδα και γ'αυτο παρεστρεπτόντο σε βουκαλιές. Η πρώτη γυναίκα που ύποσας τα μαλλιά της στο ριμώ έμ'α μόνη, όπως έλέγονται από τις ζωγραφίες, και τις ζωγραφίες και τ'α γράμματα της που διασώθηκαν ως σημεία, ήταν ή Λαίτη. Άρα, ή όποια είναι δική να δώ μαοθή βασιλίσσα της ρώσας αϊτής.

Όλο άργότερα ή μόδα έγενικεύθη κι' ή γυναίκες άρχισαν να ξυρίζον τον τραχήλο τους, αλλά τ'αυτή που κατέστησε τη μόδα των κοντών μαλλιών άληθινά κομψή είναι ή περιφημή Νιόν ντε Λαγκλό. Η άνακατόνος αυτή κοκκία έπαισσε την όρση της κόμης εις ένδειξη μετανοίας και ύποταξης, αλλά τα άποτελέσματα της ύμνης, της αυτής δεν ήσαν όπως τα περιμένα. Το α λ'α καβόν κομψοί των μαλλιών της έθεωρήθη άπαισιόμορφα ως υπερβολική κομψότητα ές μερους της!...

—Υπάρχουν μερικοί που έχουμεν περιουσία χωρίς ναών κι' άτυχημένοι, όπως υπάρχουν κι' άλλοι πουχουν γυναίκα χωρίς να νοιώθουν την αγάπη της.

Ο έρωας δαν είναι ο σκοπός, αλλά το μέσον της όίλογενειας.Τά υπερβολικά πάθη είναι άγωνα.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΑΣ ΔΟΞΕΣ

Ο ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΥΜΝΟΥ

Η ζωή και το έργο του Νικολάου Μαντζάρου. Η φίλη του με το Σολωμό. Νέστιμα ανέκδοτα της ζωής του. Η Φιλαρμονική της Κερκύρας. Τι διηγείται ένας μαθητής του. Ο Ιταλός μαέστρος Καστανιέρης, ο Μαντζάρος και τα μακαρόνια. Ο θάνατός του.

Στην Κέρκυρα στην οδόν 'Αγίου Βασιλείου, υπάρχει ένα σπίτι, τόσο φτωχικό που δεν θα τραβούσε το βλέμμα του ξένου διαβάτη, αν δεν ήταν εντοιχισμένη στην πρόσοψή του, η ακόλουθη επιγραφή:

«Εν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ἐγεννήθη, ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ὁ ἔξοχος Κερκυραῖος μουσουργός, ὁ δὼν τὸν βίον αὐτοῦ εἰς ἀφιλοκερδὴ διδασκαλίαν τῆς θείας τέχνης ἀφιερῶσας, Νικόλαος Χ. Μαντζάρος. Ἐγεννήθη τῷ 1795. Ἀπέθανεν τῷ 1873».

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος, ἐνῶ ξεφυχοῦσε ἡ Ἐνετοκρατία ἢ Ἐπτανήσος ἐγένετο πατρίδα μεγάλων ἀνδρῶν στα γράμματα καὶ στὶς τέχνες. Τοῦ Προσαλέντη, τοῦ Κουτουζῆ, τοῦ Φώσκολου, τοῦ Σολωμοῦ, Καποδίστρια, τοῦ Μουστοξύδη. Μαζὶ με αὐτοὺς φάνηκε καὶ ὁ Μαντζάρος. Ὅταν γεννήθηκε ἡ Ἐπτανήσος δὲν ἦταν ξένη πρὸς τὴν μουσικὴ. Ἐπὶ αἰῶνας οἱ Ἐπτανήσιοι ἦσαν Ἐνετοὶ ὑπηκοοί. Ἐπομένως ἡ Ἰταλικὴ φιλομουσία—καὶ πρὸ πάντων στὴν Κέρκυρα—εἶχε ζωορρὴ τὴν ἐπίδρασί της σὲ ὅλες τὶς τάξεις.

Ὁ Νικ. Μαντζάρος γεννήθηκε ἀπὸ γονεῖς ἀριστοκράτες. Ὁ πατέρας του ἦταν περιφημὸς δικηγόρος τῆς ἐποχῆς τοῦ σπουδασμένου στὴν Ἰταλία. Μητέρα του ἦταν ἡ εὐγενὴς Ρεγγίνα Τουρίνη. Ὁ πατέρας του τοῦδωσε δύο δασκάλους, τοὺς ἀδελφούς Ποιιά-γους, γιὰ νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν ἑνα βιολί καὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον πιάνο. Ἀμα ἐκατάλαβε πὼς ὁ μικρὸς Νίκος εἶχε μουσικὸ τάλεντο, τοῦ προσέθεσε καὶ τρίτο δάσκαλο ἡ ἀρμονία. Στὰ 1810 ἤρθε στὴν Κέρκυρα ἕνας φημισμένος Ἰταλὸς μουσικὸς, ὁ Μπαρκάτης. Ὁ νέος Μαντζάρος ἐπίασε στενὴν φιλία μαζὶ του καὶ διδάχτηκε ἀπ' αὐτὸν τὴ σύνθεσι καὶ τὴ θεωρία τῶν ὁργάνων.

Ἐπειτα ὁ Μαντζάρος ἐπῆγε στὴν Ἰταλία, τελειοποιήθηκε καὶ γύρισε μουσικοδιδάσκαλος. Κατὰ τὸ 1839 συνέβη στὴν Κέρκυρα καὶ περιεργὸ πού γίνθηκε ἀφορμὴ ν' ἀναδειχθῇ ὁ Μαντζάρος. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβερνήσις ἀπηγόρευσε στὶς στρατιωτικὲς τῆς μουσικῆς νὰ λαβαίνουν μέρος στὶς θρησκευτικὲς τελετὲς τῶν χριστιανῶν πού δὲν ἦσαν τοῦ Ἀγγλικοῦ δόγματος! Ἡ Κέρκυρα ἀνέχετο τότε στὴν Ἀγγλία. Καὶ ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ, συμφωνοῦ με τὴν ἀπαγορευσι αὐτὴ ἐπαψε πᾶ νὰ πηγαίνει στὶς λιτανεῖες. Ἡ περιφορὰ τῶν Λειψάνων τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος ἐγένετο χωρὶς τὴ συνοδεία μουσικῆς. Αὐτὸ ἦταν φοβερὸ, ἦταν προσβλητικὸ γιὰ τὴ φιλοτιμία τοῦ ἀσκραϊκοῦ λαοῦ!

Οἱ φιλομουσοὶ νέοι τῆς Κερκύρας συνήλθαν τότε καὶ δεχτήκαν μ' ἐνθουσιασμό τὴν πρότασι τοῦ Λουκιανὸυ Καλογερά περὶ συστάσεως Φιλαρμονικῆς.

Ἔτσι στὰς 12 Σεπτεμβρίου 1840 ἰδρύθηκε ἡ περίφημη μουσικὴ εἰσαίρεσι πού ζῇ ἀκόμη καὶ ἀρμυζει. Ἰσθὺιος πρόεδρος τοῦ Μουσικοῦ Τμήματος ἀνηγορεύθη ὁ Μαντζάρος. Ὑστερ' ἀπὸ 6 μῆνες μπάνατο ἀπὸ 44 φτωχοὺς τεχνίτες, με ὠραία στολὴ, ἐβγήκε καὶ συνοδεύσε τὴν λιτανεῖα τοῦ Ἁγίου. Μέλῃ τῆς ἑταιρείας ἐγίναν ὁ Μουστοξύδης, ὁ Βράλλης, ὁ Μαρκωράς καὶ ἡ εὐγενέστερος κυρίε τῆς Κερκύρας.

Κατὰ τὸν Σεπτέμβρι τοῦ 1842 ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Φιλαρμονικῆς ἐδημοσίευσε ἐκδοιοῖσι διὰ δεχταὶ μαθητὰς δωρεάν. Διδάσκαλοι θὰ ἦσαν ὁ Ν. Μαντζάρος καὶ ὁ Νικ. Λιβερτάλης.

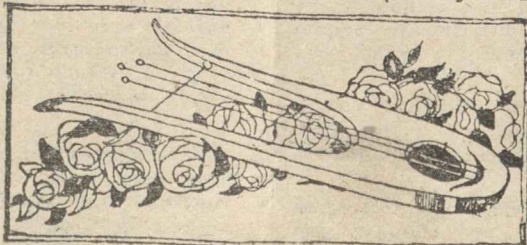
Στὴν προσκλησι αὐτῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπῆραν πολλοὶ νέοι. Οἱ δύο Νικολάου παρέδιναν μουσικὴ ἀπὸ τὴ δύου τοῦ ἡλίου ὡς τὰ μεσάνυχτα. Καὶ ἦταν συγκινητικὸ ν' ἀκούη κανεὶς τὸ Μαντζάρο νὰ διακοπῇ τὸ μουσικὸ μαῦμα, γιὰ νὰ μιλήσῃ στοὺς μαθητὰς του γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Πατρίδα, γιὰ τὶς δόξες τῆς, καὶ τὶς ἐλπίδες τῆς. Ὁ μέγας μουσουργὸς τῆς Ἰταλίας Ροσσίνης ἐγραψε στὴν ἑταιρεία ἐννομοιοδὴ ἐπιστολὴ, καὶ ἡ ἑταιρεία τὸν ἀνεκήρυξε ἐπίτιμο μέλος τῆς.

Ἐνας μαθητῆς πάλιν τοῦ Μαντζάρου διηγῆθηκε κάποτε τ' ἀκόλουθα περιεργὰ γι' αὐτόν:

«Με βλέπετε σήμερα πλοῖσι καὶ μουσικοδιδάσκαλο, ἀλλὰ τὰ πάντα ὀφείλο στὸν καβαλιέρ Μαντζάρο... Ἦμουν 12 ἐτῶν, ἀγαποῦσα τὴ μουσικὴ, ἐφορῶσα διδάκτορα μελόδωρα καὶ ὅμως οὐτὲ γράμματα ἤξερα, οὔτε τὰ μῆσα εἶχα γιὰ τὰ μανῶ. Ὁ γονεῖς μου ἦταν πολὺ φτωχοὶ—ἐγὼ ἔκανα θελήματα, ἐκέρδιζα κατὶ, ἀλλὰ ἔτρεχα νὰ τὸ δώσω στὴ μάνα μου.

Μία μέρα, στὴ Σπινιάδα, τὴ στιγμὴ πού ἡ Μουσικὴ ἀτελείωσε ἕνα κομμάτι—πὺν τὸ εἶπαίς γιὰ πρῶτὴ φορὰ—ἐγὼ ἄρχισα νὰ τὸ σφουρίξω. Κοντὰ μου ἦταν ὁ Μαντζάρος. Ἐγὼ, ἐντολν-τος, ἐπεροχοῦνθα σφουρίζοντας καὶ κατῆβαινα τὸ δρόμο μου. Ὁ Μαντζάρος με παρολοιοῦνθος ὅταν ἐτελείωσα, μ' ἐκραξέ καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἐλὰ τὸ πρὸτὸ σπῖτι μου.

— Ἀδύνατον, ἀπάντησα, γιὰτὶ τὴν ἡμέρα κάνω θελήματα, κομμάτια μῶνια.

Τότε μοῦ δίνει ἕνα δισέλινο (*) καὶ μοῦ λέει:

Πάρε τοῦτο κ' ἔλα αὐτοῦ.

Ἐπῆρα καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἀν ἀγαπᾷς τὴ μουσικὴ, γόρησαι σὸ σπῖτι μου καὶ θὰ τὴν μάθῃς. Ἀχρῆκα τὴν πρότασι τοῦ μετῆλλῃ χορῷ, ἀλλ' ὁ πατέρας μου ἐν-μωσις γιὰτὶ ἔχανα τὸ μεροδοβί μου. Ἐγὼ ἐπέμενα, γιὰτὶ ἤθελα νὰ γίνω μουσικός. Μία μέρα τέλος ὁ πατέρας μου πηγαίνει σὸ Μαντζάρο τὸν ἀ-ηγεῖται τὴ δύουτρία μας καὶ τοῦ λέει διὰ χαρῆς ἡ φιλία μας χωρὶς τὸ μεροδοβί μου.

— Πόσα κερίδεις ὁ γιός σου; τότε ρωτᾷ ὁ Μαντζάρος.

— Χμ, κατὰ τίς ἡμέρες... Πάντα ὅμως τοῦ δύνου ὁ ἀφειτάδες καὶ τρώει, τοῦ δύνου κανένα δποφῶρ, φέρει καὶ σὸ σπῖτι, μὰς φορᾷ νὰ πληροῖνουμε τὸ νοκί.

— Καλὰ, ὡς ἐρῇ τὸ παιδί σου νὰ διδάχῃ, νὰ γιῇ ἄ-θροπος κ' ἐγὼ φροντίζω γιὰ τ' ἄλλα. Θέλω ὅμως νὰ μὴ μᾶθῃ κανεὶς τίποτα οὔτε ὁ πνευματικὸς σου, γιὰτὶ ἅμα μαθεύῃ θὰ τὰ χάσῃ όλα.

Ὁ Μαντζάρος μοῦ ἔδινε χρήματα γιὰ τὴν οἰκονομεία μου καὶ φρόν-τιζε καὶ γιὰ όλα τὰ δικὰ μου ἔξοδα, νὰ ντύνομαι εὐπρεπῶς καὶ νὰ τρέφο-μαι. Κανένας δὲν τὸ ἐμαθε ποτὶ. Τὸ λέω τώρα πού ὁ εὐεργέτης μου π-θανε. Πηγαῖον συγγὰ στὸν τάφο του, γονατίζω καὶ κλαίω.

Ἔτσι σπουδασα γράμματα καὶ μουσικὴ πολλὰ παιδιὰ στὴν Κέρκυρα. Χάρεις στὴν τέχνη του ὁ Μαντζάρος ἔμεινε φτωχός, φτωχότατος. Ὅλη ἡ ζωὴ του ἦταν μὴ ἀνάκοπῃ ἐργασία. Τὰ βράδια ὁ ποῖς τοῦ δὲν ἤσπυαζε, καὶ τὸ σπῖτι τοῦ δὲν ἦταν μόνο κέντρο διδασκαλίας, ἀλλὰ μὴ Ἀκαδημία Τέχνης καὶ σοφίας, γιὰτὶ ἐκεῖ ἐσύχραζαν οἱ μεγαλτεροὶ ἄνδρες τῆς ἑπα-νῆσου.

Ὁ Μαέστρος, μέσα σὸ σπῖτι τοῦ, ἦταν ἐνθουσι-σμένος, πάντα γεμάτος κέφι, ἐκκεντροποιότατος. Ὁ ἐξουσιος διδάσκεις λόγιος Θεωμάσιος, ὁ ποιητῆς Ρεγγῆτι, ὁ Σολω-μός ἦσαν ἀπὸ τοῦς πρὸ στενοῦς τοῦ φίλου. Ἡ φίλη τοῦ Μαντζάρου καὶ τοῦ Σολωμοῦ ἦταν παρομιώδης. Κοντὰ τοῦ Ποιητῆς ἐμαθε τὰ μυστήρια τῆς ἀρμονίας, τόσο δὲ ἀγαποῦσε τὴ μουσικὴ, ὅστε ὄχι μόνο πολλές φορές ἐπαρε-τοῖς στίχοις του τραγουδοῦντας, ἀλλὰ καὶ ἔλεγε σὸ Μαντζ-άρο διὰ ὅσο περισσότερο γύμναζε τὸ αὐτὸ τὸν σπῖτι μουσικῇ, τόσο εὐκολότερη εἶχε τὴν ἐμπνευσι.

Στὸ δρόμο ὁ Μαντζάρος ἐβγαινε πάντα μαθρὰ ντυ-μένος, με ῖηλὸ καπέλο, με πλάτν μαθρο λαϊκοδέτη καὶ τὴν ὀμπρέλλα τοῦ κάτω ἀπὸ τὴ μουσικὴ, με τὸ ποδὸ στὸ σῶμα, καὶ τὶς περισσότερες φορές ἔχοντας τὴν γιαντὰ τοῦ σὸ μπετάτο τοῦ. Ὅλοι τὸν προσκύνουσαν. Ἡ καί-ω-σόν του, ἡ μουσικὴ τοῦ φῆμη, τὸν εἶχαν—κάνει ἀλλοθιὰ κοσμογάρχη.

Ἐμεῖς τὰ παιδιά, τὸν ἐκντῶσαμε ἔκθερβα καὶ λέγαμε:

— Ὁ καβαλιέρ Μαντζάρος!...

Ἐκείνος μὰς ἔβλεπε καὶ χαμγελοῦσε...

Κόψε ἀπόγευμα ἐβγαινε σὸν περίπατο. Οἱ γέροι θυμούνται τὸ Μαν-τζάρο στὰ μαῦρα με τὴν ὀμπρέλλα παραμώκαλα, καὶ τὸ Σολωμό στὰ ἄσπρα με τὴν ὀμπρέλλα ἐπ' ὄμιον, σὲ περιπάτους μακρινούς, ἔχοντας καμμιὰ φορὰ σὺντροφο καὶ τὸ θε μαζά'ο, αὐτόν... χωρὶς ὀμπρέλλα!

Ὁ Μαέστρος σὺν-ῖθε νὰ κάνῃ μακρινούς περιπάτους στὴν Κέρκυρα καὶ με ἕνα Ἰταλὸ μουσικοδιδάσκαλο, τὸν Καστανιέρη. Μία μέρα ὁ Ἰτα-λὸς ἐπῆγαινε ν' ἄγορῃ τὴν γιὰ τὰ μακρινά ποῦ ἐζαχάρωνταν γιὰ τὸν τας ἀπὸ τὸ μακάλη ἀπανταί σὸ δρόμο τὸ Μαντζάρο. Σηα-σηα καὶ με τὴν οὐβέντα βγήκαν ἐξὸ ἀπὸ τὴν πόλι στὴν ἔσοχ. Ἡ σοβαρὴ σὺν-ῖθης τοῖς εἶχε κάνει νὰ ἐξαχάρουν διὰ ἦταν νηοτικῶ. Ἀφῶ ἔκαναν ἕνα μακρινὸ περίπατο εἶδαν ἔξαφνα διὰ βοιοκόντανε σὸ... Γαστοδὶ, διὰ ὅτις μα-κρινὰ ἀπὸ τὴν πόλι! Τότε κατάλαβαν διὰ δὲν εἶχαν φάει, διὰ τότε περ-μὲνον στὰ σπῖτια τους, καὶ ὁ Ἰταλὸς εἶπε: —Πεκάτο! αὐτὸ μα-καρόνι!...

Τὸ μουσικὸ ἔργο τοῦ Νικ. Μαντζάρου εἶνε σπουδαῖο. Ἐσόνδεσε τ' ἀκόλουθα: Στὰ 1830 μὴ μὴ γὰρ ὁ Σολωμὸς ἡ ἀσφαρῆ ἐπι-βλητικὴ, πού θυμίζει τὶς λαμπρὲς συμφωνίας τοῦ Μπετόβη. Ἐ-πειτα ἐτόνισε μερικὸν ἀπὸ τοῦς Θ ρ η ν ο υ ς τοῦ Ἰερουμὸ καὶ Ψ α λ μ ο υ ς τοῦ Δαντὶ, ἀλλὰ τὰ χειρογράφα δυστυχῶς ἐχάθη-καν. Στὰ εἰδη τῆς κομμικῆς μουσικῆς τὸ Πε-μελοποῖρσε διάφορα τετράστιχα καὶ τρεῖς τραγῆ, φῶδες τοῦ Ἀνακρέοντος, ἄλλες τρεῖς φῶδες, χαρούς, μικρὰ θεατρικὰ ἔργα, ἄλλα ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ. Σπουδαῖα ἐπίσης εἶνε καὶ τὰ θεωρητικὰ τὸν ἔργα.

Ἐκείνο ὅμως πού τὸν ἐδόξασε εἶνε ἡ μελοποῖρσις τοῦ Ἑθνικοῦ μας Ὑμνου, τὸν ὁποῖον ἐτόνισε τρεῖς φορές. Πρῶτα ἐν χαρῶ.

(*) Ἀγγλικο νόμισμα τῶν δύο σελήων.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΔΕΣ

Ο ΑΠΡΟΣΚΛΗΤΟΣ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗΣ

Ἐνας δικηγόρος τοῦ Βερολίνου παρὺνγαστος γιὰ τὴν φιλαρμονία τοῦ δὲν εἶπε ποτὶ τοῦ προσκαλέσῃ ἀνδρῶπα σὲ γεῦμα.

— Βάζω σὺνῖχημα, εἶπε μὴ μὲρα ὁ Θ. Ντορίγν πού ἀργότερα ἔγινε ἀπὸ τοῦς διασημοτέροις ἡ ῥοποῖους τῆς Γερμανίας, διὰ διὰ πᾶν σπῖτι του καὶ θὰ με καλέσῃ ἀφειτάως σὲ γεῦμα, χωρὶς κιν νὰ με γνωρίζῃ.

Πράγματι τὴν ἐπομένη ἡμέρα ὁ Ντορίγν ἐπῆγε σὸ σπῖτι τοῦ δι-ηγόρου ἀκριβῶς τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ.

— Μὲ συγχωρεῖτε, πού λέει μόλις μπῆκε, πού σὰς προσοσιζομαι τίποτα ὄρη, χωρὶς μάλιστα νὰ με γνωρίζετε, ἀλλὰ πρόκειται περὶ μὴ: ὑποδύσω: πού θὰ σὰς κινή νὰ κερίδισε χίλια τάλληρα.

— Χίλια τάλληρα; ὀφῆσε ὁ δικηγόρος ἐκπληκτος.

— Ἀκριβῶς. Ἀλλὰ τώρα τρώτε καὶ δὲν εἶνε ἡ κατάλληλη στιγ-μὴ γιὰ νὰ σὰς μιλήσω. Προτιμῶ νὰ πᾶω νὰ φάω κ' ἐγὼ καὶ νὰ ἔρθω ἐντὶα νὰ τὰ ποῦμε.

— Ὅχι, ὄχι, σταθεῖτε!.. φώναξε τότε ὁ φιλάργουρος, σὰς παρῶ-καλὰ νὰ καθῆσθε νὰ γευματίζετε μαζὶ μου.

Ὁ Ντορίγν δὲν ἔχασε καιρὸ. Κάθησε καὶ ἔφαγε γιὰ δύο. Ὅταν τελείωσε τὸ γεῦμα ὁ φιλάργουρος διηγῆτορ πῆρε γιὰ δύο-ποῖα κατὰ μέρος καὶ τὸν ρώτησε:

— Καὶ τώρα, μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε με τί τρόπο θὰ κερίδισω τὰ χίλια τάλληρα;

— Ἀπλοῦστα, ἀτήνησε με ὅλη τοῦ τὴ σοβαρότητα ὁ Ντο-ρίγν, ἔχω ἀκούσι πὺς ἔχε με μὴ κόρη εἰς θραν γάμου καὶ πὺς τῆς εἶπετε πρὶνα δέκα χιλιάδες τάλληρα. Δώστε μοῦ τὴν ἐμένα με ἕνα χιλιάδες μόνον. Ἔτσι θὰ κερίδισετε χίλια τάλληρα.

Κοκκαλο ὁ φιλάργουρος!...

κτῆρα δημόσια καὶ ἄλλο, γιὰ νὰ εἶνε εὐλοιοιᾶθηος ἀπὸ τὸ λαὸ. (Σὲ χωρῖα, διὰ δύο τενοῦρους καὶ δύο υπάσους, με συγχωρεῖται πῖντο). Ἀλλὰ κ' ἐστὶ ἡ ἀρσιεὶ τοῦ Ὑμνου εἶνε μεγάλη καὶ ἀπὸ τοῦ σπῖτι τοῦ. Ὁ Σολωμός εἶχαν τὴν παρῶτικὴ συγνι-ῖθη πολλὴ, ἀγῶνισα τοῦ μουσικοῦ καὶ τὸν ἐβῆλινε. Ἐνας σπου-δαῖος τεχνικὸς τῆς ποχῆς ἐκεῖνη: γοῦφει:

«...Ἡ μελοποῖρσις αὐτῇ τοῦ Ὑμνου δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν «ἡμιοσφίαν» τοῦ Χάουτ τὰς «Ἐπὶ λέξεις ἀγώνισας» τοῦ Ζεγγ-αῖ καὶ τὸ «Στάμπατ Μάστερ» τοῦ Ροσσίν».

Ὁ Μαντζάρος δὲν ἤδελε νὰ δημοσιεύῃ τὸν Ὑμνο καὶ οἱ συγ-γενοῖς του, γιὰ νὰ τὸν καταφέρουν νὰ δώσῃ τὸ χειρόγραφο, τοῦ εἶπαν διὰ τὰ κατὰ τὴν ἑλ' Ἑλληνικὴ Πρεσβεία τοῦ Λονδ-ῖνου, κ' ἐστὶ τὸ ἔδωκε. Ὁ Ἑθνικός μας Ὑμνος ἐπαῶθηκε γιὰ πρῶτὴ φορὰ στὰ 1873 σὸ Λονδῖνον, ποιήμα καὶ μουσικὴ μαζὶ.

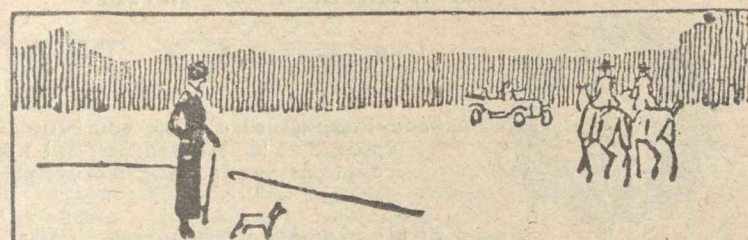
Ὁ Κερκυραῖος μουσουργὸς ἀφειράτε τὴν ἐθνικὴν τοῦ αὐτῇ σύν-θεσι σὸ Βασίλειο Ὁθωνῶν. Ὑστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ἔλαβε ἀπὸ τὸ Λαρχεῖο τὸ ἀκόλουθὸ ἔγγραφο:

«Κύριε Νικόλαε Μαντζάρε
Ἐβῶν ὁμῶνους τὸν εἰς τὴν Ἑλευθερίαν Ὑμνον τοῦ Ποιητοῦ Σο-λωμοῦ μελοποιημένον πρὸ Ὑμνον. Τὸ πρῶτον τοῦτο τῆς καλλιτεχνίας Σας εἶδν με τόσο πλεονέκταν εὐαρόστηρον, ὅσο προφανέστερον δεικνύει ὅσοι καλλιτεχνία δύναμει νὰ ἐλπίσωμεν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπὶ τὴν ἀπιδόμειν ἡδὴ πάλιν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὁραίων τεχ-νῶν, τὸν ὅποσον ἡ Ἑλλάς ὤρησε τὸ πάλαι τρωφός. Ἐκφράζων πρὸς Ὑμνὸς τὰς εὐαρότητας Μου, ἔνεσε τῆς προσοφῆς τὸν ὁραῖον τοῦτον με-λοποιημάτος Σας, εὐαρότοιμα ν' ἀπονεύμω εἰς Ὑμνὸς τὸν Ἀστυνοῦν Στρωφὸν τοῦ Βασιλικῶ. Τάμντος τοῦ Σωτήρος, ὡς δειῖμα τῆς πρὸς Ὑμνὸς εὐμετίας μου καὶ ἐπολήνηως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7ην Ἰουνίου 1845

Ἐννοεῖται διὰ δὲν ἔλειψαν καὶ οἱ ἐπικριταὶ τοῦ Ὑμνου, π.χ. ὁ Αἰμ. Μάνδ, καθηγητῆς τῆς Μουσικῆς σὸ Γερμανικὸ Πανεπιστή-μιον τοῦ Μπρεσλάου, ἐγραψε διὰ ἡ πρῶτῃς μετιούτες τοῦ Ὑμνου καὶ εἶνε ἰδίως με τὸ μοῖβρο τὸ Ἑθνικοῦ Ὑμνου τῆς Πορτογαλλίας, πού ὁποῖον ἔχει μελοποῖρησῃ ὁ παλῖος ἐκείνους Ἀδὸν Πέτρος Α', ἀπὸ-καρτω τῆς Βραζιλίας καὶ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας», σπου-δαῖος μουσικὸς τῆς ἐποχῆς τοῦ Τὸν ἀντικρίσει ὅμως ὁ μέγας συγ-θετῆς Χαίντελ, πού ἐγράφη μ' ἐνθουσιασμό γιὰ τὸν Ὑμνο καὶ τὸν ἐκῆλθεν μ' ἐνθουσιᾶ πένθος ἡ Κέρκυρα. Μία ἐφημερίς τοῦ νηιοῦ μὴς πληροῖσι διὰ «περιστοιχίαν τὸν νεκρὸν λαμπαδφοροῦντες οἱ ἀσκαρικοὶ μουσικοδιδάκαλοι Ἀγαθῆς, Σίνδας, Ἐ. Λαμπέτης καὶ ἄλλοι... Ὁ ποιητῆς Μελισσηνὸς ἐξεφώνησε ὠραῖο λόγο, πού ἀρ-χίσε με τὴν φροσι αὐτῇ:

«Μέγας ἄνθρω τῆς νεοτέρας Ἑλλάδος μετέστη εἰς τὴν αἰωνίαν ζωὴν... Καὶ τὸ πλῆθος, πού ἀκολούθησε ὡς τὸν τῶφο τὸ νεκρὸ Μου-σουργό, κρατοῦσε ἀναμείβως λαμπάδες, ἐσήμαιναν δὲ ὅλες ἡ καμ-πάνες τῆ, πόλεως πένθιμα...

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΝΤΓΚΑΡ ΠΟΕ

Ὁ Πὸς μέθυρος. Τὶ ἔλεγε γιὰ τὴν οἶνοποσί. Τὸ μυστήρι-ο τοῦ θανάτου τοῦ. Ὁ γκμος τοῦ στὴ νέα Ὑόρκη. Ἀπομ-νημένος σ' ἕνα καπηλεῖο. Ἀνάμεσα στὰ σκουπίδια. Τὸ φρικτὸν τέλος τοῦ.

Ἡ μοῖρα δὲν κάνει διακρίσεις. Χτυπεῖ ἀγρία καὶ τοὺς κοινούς ἀνθρώπους καὶ τοὺς μεγάλους ἀνδρας. Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους συγγραφῆς, πού χροῖθηκε σκληρὰ κ' ἀπάνθρωπα ἀπὸ τὴν μοῖρα τοὺς ἦταν ὁ γοητευτικὸς ποιητῆς, ὁ ἀνατολικο-λατινὸς διηγηματογρᾶ-φς, Ἐντγκαρ Πὸς. Ἡ ζωὴ τοῦ πέρασε γι' αὐτὴν βάραν, πικρίες καὶ ἀπαγοῇ εὐαίς, τὸ τέλος τοῦ δὲ ὤρησεν οἰκτροὶ Γιὰ νὰ ἐξῆντὰ τὰ βάραν τοῦ ὁ Πὸς εἶπνε κατὰ κόρον. Συνήθιζε μάλιστα νὰ λέη καὶ νὰ καραφῶν μάλιστα γι' αὐτὸ διὰ τὸ πῖτο, μόνο τὸ πῖτο, τὸν ἐνέπνευε καὶ τὸν ἐνίσχυε σὸ νὰ γράφῃ.

Ἐρῶδες δὲ διαρκὴ κατὰστασι κραίπαλῆς. Τὸ πῖτο ἦταν ἐκεῖνο πού ἐπέφερε τέλος τὸν τραγικὸ θάνατό τοῦ, τὸν ὁποῖον περιβάλλει πεπλὸς μυστηρίου.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς βιογράφους τοῦ Ἐντγκαρ Πὸς βεβαιώνει διὰ ὁμῆγας ἀμερικανὸς συγγραφεὺς ἐσορῶσθηκε μὴ μέρα, τρομερὰ με-θυσμένος, καταμεσῆς τοῦ δρόμου καὶ ἐκεῖ τὸν πλάκωσε κάποιος κάροο!...

Ἄλλος βιογράφος τοῦ ἀναφέρει διὰ, μερικοὶ διαβάτες βοήξαν τὸν Πὸς μεθύρμενο νὰ κυλιέται μὴ νύχτα σὸ δρόμο, τὸν συμμάζαναν καὶ τὸν μετέφεραν σ' ἕνα νοσοκομεῖο ὅπου τὴν ἄλλη μέρα ἀπέθανε. Τρίτος πάλιν βιογράφος τοῦ Ποιητοῦ συμφωνεῖ με τὸν παρα-πάνω καὶ προσθεῖται τὴν λεπτομέρεια, διὰ ὁ Πὸς ἐβῆλινε σὸ νὸ νοσοκομεῖο κατεχόμενος ἀπὸ τρομακτικὸ «νεκρίσιον τρέμεν»!...

Τέλος κάποιος ἄλλος ἀπὸ τοὺς βιογράφους τοῦ ἀτυχῶς συγ-γραφῆς—γιὰτὶ τόσο με τὴν ζωὴ τοῦ ὅσο καὶ με τὸ ἔργο τοῦ ἀπα-σολήθηκαν παρὰ πολλοὶ κριτικοὶ καὶ συγγραφῆς—καλόθετος πλη-ροφωρημένος ἀπὸ τοὺς προηγουμένους, διηγεῖται διὰ, τὴν 4 Ὀκτω-βρίου τοῦ 1849 ὁ Ἐντγκαρ Πὸς ἐβῆλινε γιὰ τὴν Νέα Ὑόρκη ὅπου ἐβῆλινε νὰ νυμφεῖθῃ. Ὅταν ἐφθάσε στὴ Βαλτιμόρη παρέδωσε σ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ

ΕΝΑ ΠΡΙΓΚΗΠΙΚΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ

Ο Διάδοχος Φερδινάνδος και η Έλληνis Έλενη Μόσχου. Μιά ζωηρή σκηνή στα Άνκτερα της Σινάι. Όπου φανερώνεται η Έλενα Βακαρέσκου. Τα πρώτα της ποιήματα: Έρωτες δύο καρδιών. Τέ ποιητικά τρία. Η Κάριεν Σάβα και η φίλη της. Τέ τέλος του είδους λίκου.

Γύρω από το Ρουμανικό Θρόνο τελευταίως υπαίνονται συγμοίσις που κρατούν σε άνησυρία το Ρουμανικό λαό, χωρισμένο σε δύο στρατόπεδα, τους Καρολίτες και τους διαδοχούς του σημερινού καθιστώσας. Θά μείνη άραγε ο μικρός Μιχαήλ — ο γιός της Έλενης — Έλενης — βασιλεύς της χώρας, ή θα γυρίση να ξαναπαρή το Θρόνο ο πατέρας του Καρόλος, ο περιπετειώδης αυτός ήγεμονόδης, ο πασιγνώστος γιά τα έρωτικά του σκάνδαλα;

Δεν είνε όμως ή πρώτη φορά που ή Ρουμανία πληρώνει τις συνάψεις πριγκηπικών ειδυλλίων. Και άλλους 6 τρελλούς Έρωτας είχε χάσει την ούρα του μέσα στα άνάκτορα της Σανάας, και είχε φέρει την άνησυρία στην πολιτική ζωή της χώρας. Η ήρωis ένός παλαιού έρωτικού ειδυλλίου ή Έλενα Βακαρέσκου, ή Κάριεν Σάβα και είνε πάντοτε μιά από τις καλλίτερες ποιήσεις στο Παρίσι.

Η οικογένεια των Βακαρέσκων, αν και δεν έφερε πριγκηπικό τίτλο, ήταν μιά από τις αρχαιότερες της Ρουμανίας. Πολλοί Βακαρέσκοι αναφέρονται τιμητικά στην Ιστορία. Ο πατέρας της Έλενης και ο θετός της διετέλεσαν πρεσβευταί. Ένας άλλος Βακαρέσκος διεκρίθη στη δημοσιογραφία και άλλος στα γράμματα.

Η Έλενα γεννήθηκε στο Βουκουρέστι στις 3 Οκτωβρίου 1866. Από μικρή έζησε στο Παρίσι, όπου έμεινε όχτώ χρόνια σπουδάζοντας τη Γαλλική Ποίηση με τη συντροφία των γνωστών λογιών της εποχής. Τόσο τελειοποιήθηκε δε στη Γαλλική γλώσσα, ώστε μπόρεσε να γράφη γαλλιστί όλοκληρη ποιητική συλλογή, τα «Ο ν ε ι ρ α σ». Το βιβλίο της αυτό γίνηκε άμεσως άγαστο από τους Γάλλους, ένθουσιάζοντας τους Ρουμάνους, οι όποιοι άδισσαν να την συγκρίνουν με μιά άλλη ποιητικότατη κόρη της Ρουμανίας, την Ίουλίττα Χασόδου που πέθανε σε ηλικία 19 ετών, άπνυν στη λάμψη της όμορφιάς και του ταλέντου της.

Η Έλενα Βακαρέσκου ξαναγύρισε στο Βουκουρέστι και άνοιξε να μελετά τα δημοτικά τραγούδια των Ρουμάνων και να γράφη δεύτερη συλλογή...

Βέβαια ή πρωτοτυπία δεν έλλειψε ποτέ από την Βσιλική Αύλη της Ρουμανίας. Βασιλεύς τότε ήταν ο Κάρολος, τύπος άσχημου στρατιωτικού, σιωπηλού και άπομονωμένου ανθρώπου. Αντιθέτως, ή βασίλισσα Έλισάβετ, ή γνωστή με το ψευδώνυμο Κ α ρ μ ε ν Σ ύ λ β α συγγραφέας, ήταν ο τύπος της ρωμαντικής, της ενοιασμένης, της μελαγχολικής γυναίκας, που από τα μυστηριώδη τοπεία του Μέλανος Λομού βρέθηκε μιά μέρα βσιλισσα ένός θερμοού λαού που παθαίνονταν γιά τη μουσική και την άγάπη.

Η Έλισάβετ απέκτησε παιδί, αλλά της πέθανε μικρό και δεν έκανε άλλο. Και έτσι ο Ρουμανικός Θρόνος έμεινε χωρίς διαδόχο. Όπως ή Άμαλία της Ελλάδος, έτσι και ή Έλισάβετ ήθελε ν' ανακηρύξη Διαδόχο δικό της άνηψιό, ένό ο Κάρολος, (όπως και ο Όθων) ήθελε ένα δικό του. Τέλος ανέλαβαν το ζήτημα οι Ρουμάνοι πολιτευόμενοι και άνεκρηκτική Διαδοχή ο άνηψιός του Καρόλου Φερδινάνδος του Σιγκισμύγκεν, ο πατέρας του έρωτομανούς Καρόλου, που πέθανε πρό μηνών.

Ο Φερδινάνδος πήγε τότε να έγκατασταθή στο Παλάτι. Ήταν μόλις 26 ετών. Ψηλός, λιγνός, με χαριτωμένη κορμοστασιά, είχε όμορφα κεφάλι και τα γλυκύτερα μάτια του κόσμου. Εξόχως αλλά και ρεμβώδης καιμιά φορά, άγαπούσε τις άπτελαύσεις και την Ποίηση. Η έμπράνσις του άνασταίωσε το γυναικείο κόσμο του Βουκουρεστίου και, καθώς λένε, έτάραξε την καρδιά πολλών β ο γ ε ι ρ ι σ τ ω ν. Δηγούνταν μαλίστα ότι μιά πριγκηπέσσα με άμύθητα πλούτη, είχε ότι θα έδινε όλη της την περιουσία γιά μιά ώρα α λ η θ ι ν ή ς α γ α π η ς στην άγκαλιά του Φερδινάνδου. Ο όμοιος Διαδόχος δεν έμεινε άσυγκίνητος στους άνασταίγαντες ών κυριών της Αύλης, άλλ' όπως συνήθως συμβαίνει, ήρθε στιγμή που δεν του ήρεσαν πιά ή εύκολες κατακτήσεις...

Δεσποίνης επί των τιμών της Βασιλισσής, στείς του ήταν τότε, μαζί με άλλες, και ή δεσποίνης Έλένη Μόσχου, από την ιστορική οικογένεια των Βραγκοβύνων, άνηψια του δικού μας Γρηγορίου Σούτσου. Ο Φερδινάνδος έννοιωσε την καρδιά του να χτυπά γιά την όμορφη Έλληνίδα άλλ' αυτή του άπέφυγε, πράγμα που έρέθηκε περ σάσει, τον πόθο του.

Μιά βραδιά, σ' ένα Ανακτορικό χορό ή Έλένη Μόσχου παρουσιάσθηκε με όλη την λάμψη της έμορφιάς της έχοντας καρφωμένο στο στήθος της ένα ώραιο, φλογερό τριαντάφυλλο.

Ο Φερδινάνδος την έπλησίασε μόλις την είδε και

της ψιθύρισε έρωτικότητα λόγια.

Η νέα όμως έκαυώθη ότι δεν έκατάλαβε. Ο Φερδινάνδος τότε με περισσότερη τόλμη έπλησίασε πιά πολύ και είπε:

— Δόστε μου τα τριαντάφυλλα αυτό. Θέλω να γείνη δικό μου κι αυτό... και σεις !..

Τα λόγια αυτά άναστάτωσαν την Έλληνίδα. Τό ευγενικό αίμα της άνεβηκε στο πρόσωπό της και άγανακτισμένη άπήντησε:

— Ούτε τό ένα, ούτε τό άλλο θα γείνουν ποτέ κτημα Γ ε ρ μ α ν ο υ !

Και τότε γύρισε τή ράχη... Την άλλη μέρα ή φρόνιμη κόρη έπαύετο, και στη θέση της άωρίζετο δεσποίνης των τιμών ή Έλενα Βακαρέσκου, ή Ρουμανίδα ποιήτρια.

Η Βασίλισσα Έλισάβετ και ή Έλενα Βακαρέσκου ήταν δυο ψυχές πλασμένες γιά να νοιώθη ή μιά την άλλη. Ρεμβάσεις και ποιητικές φάσεις, είχαν και ή δυο τό ίδιο ιδιανικό και γίναν ατενείς φιλένδες. Η Έλισάβετ έδιάβαζε στην Έλενα τα διηγήματά της και έκρινε στη Βασιλίσσα τα ποιήματά της. Περνούσαν έτσι ώρες όλοκληρες μοναξιάς και φίλας.

Σε μέτ' έξ, ο Φερδινάνδος έξακολουθούσε τάς διασκεδάσεις του και τις εύκολες κατακτήσεις του. Μιά μέρα όμως, κουρασμένος φαίνεται, μπήκε χωρίς ν' άναγγελλή στα ιδιωτικά δωμάτια της Βασιλίσσας και εκεί βρέθηκε μπροστά στο έξοχο χαρτοπόνο θάμα:

Η Βασίλισσα ήταν έαυλωμένη σε μιά σ α ι ς λ ό ν η, ένό σ' ένα σκαμνάκι, κοντά στα πόδια της, καθόταν ή Έλενα Βακαρέσκου και της έδιάβαζε νέα ποιήματά της.

— Σας διακόπτι; ρώτησε ο Διαδόχος. Γίνομαι ένοχλητικός;

— Όχι και τόσο πολύ, άπήντησε ή Βασιλίσσα.

— Αν θέλεις, κάθηνε ν' άκούσης κάτι ώραιο.

Ο Φερδινάνδος έκάθησε και άκουγε θαυμάσιους, την όμορφη κόρη, με τα μεγάλα μαύρα μάτια, τό εύστοχο, αλλά πλαστικό σώμα, ν' άπαγγελλή με φωτιά πρωτοφανήσθη γ' αυτόν, ένα από τα άριστά ποιήματά της, τη «Ραφωδιά της Δαμνιορικής», που άργότερα βραβεύθηκε από τη Γαλλική Ακαδημία. Η σκηνή αυτή ήταν πολύ συγκινητική γιά την καρδιά του Φερδινάνδου. Κι' άπο τη στιγμή έκεινη ο Διαδόχος του Ρουμανικού Θρόνου άγαπούσε με πάθος την Ποίηση. Μά και ή Έλενα Βακαρέσκου, με την ψυχή γεμάτη άνοιξη από άμυστες έπιθυμίες έννοιωσε ότι στο πρόσωπο του Φερδινάνδου βρήκε τέλος τον έννευστον έπότη της.

Από την ήμερα έξείνη ή απαγγελία των ποιημάτων γίνεσταν μεταξύ των. Ο Φερδινάνδος έβήγχε από τη θεία του την αδια νάχεται και άκούσε, και ή Έλισάβετ, στην άφελεία της, τό τό έπείρεσε. Οι δυο ήταν πιά έρωτευμένοι, χωρίς άνομη να τό πη ο ένας στον άλλο, και ήταν εύτυχισμένοι που συνεννοούντο με την Ποίηση.

Δεν είνε γνωστόν αν ή Έλισάβετ κατάλαβε άμέσως τό αίσθημα του Διαδόχου προς την Βακαρέσκο. Τό βέβαιο είνε ότι τό έμαθε έπισήτως από τό στόμα της: κορς με τον έξω περιεργό τρόπο. Ένα καλοκαιρινό απόγευμα ή Έλενα βρισκόταν έαυλωμένη σ' ένα δωμάτιο της Βασιλίσσας και ο έννος της είχε παρει στον καναπέ. Η Βασίλισσα μπήκε, και γιά να μην την έστνηση, κάθισε ήσυχα κοντά της και διάβαζε ένα μυθιστόρημα. Έξαφνα, ή Έλενα, στόν ύπνο της, άρχισε να κλαίη και με φωνή ανθρώπου που κινμάται, έμουρμούριζε:

— Τόν αγαπώ! Αχ, τόν αγαπώ πολύ !..

Η Βασίλισσα έκανε τότε μιά άπότομη κίνησι. Η Έλενα έπληνε και άμα την είδε κοντά της, έβλεπε στα γόνατα και κλαίγοντας ής έξομολογήθη τόν έρωτά της. Η Βασίλισσα την άκουσε με καλωσύνη και την συγχώρεσε. Κ' έτσι, κάτω από τα πυκνά και μυστηριώδη φυλλάδια της Σινάις, κάτω από τις φιλιές του Σαού, μέσα στις λαμπρές σάλες των Άνακτορών, υπαίνονται ο έρωτας αυτός, με την προστασία της Βασιλίσσας που έσχεδιάζε προσκή τον γάμο του Διαδόχου και της άγαπημένης της ποιήτριας. Η έμπνευσμένη Βασίλισσα, στην άγαθότητα της ψυχής της, έβλεπε έκτολη την πραγματικότητα του έννευρου αυτού και ήθελε να συνένωση και τό λαό του Βουκουρεστίου στο ίδιο γεγονός. Όχι δε μόνο στις έπίσημες τελετές έπέτρεπε στους δυο έρωτευμένους να σέκουν κοντά και να κροφωμολούν, αλλά και συχνά, στους περιήτους των με τ' άμάτι, έπαυσε μαζί την Έλενα και τό Φερδινάνδο.

Όλα όμως αυτά άκούσαν τις κενές γλώσσες και άδυνατη τη ζήλεια της Βουκουρεστιάτης

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΕΝΟΣ ΡΑΠΤΟΥ

Κάποτε άλλοτε που έδιδετο ή πρώτη παράστασις ένός νέου έργου το δημοσίεζε στην εποχή του γάλλου θεατρικού συγγραφέως Πουανσέ, οι χοροφύλακες που ήταν έντεταλμένοι γιά τη τήρηση της τάξεως, άνελ φήσαν έναν θεατή ο όποιος έλεγε κάθε τόσο τον γειτόν του:

— Τι λές, να την κόψω ;... να μην την κόψω ;...

Ο χοροφύλακες υπέθεσαν ότι έπρόκειτο περί λοιπ διωτών, οι όποιοι συνεννοούντο γιά να κόψουν τις τούλες των άναστάτων θεατών και να τους κλέψουν έτσι τα πορτοφόλια τους.

Χωρίς να χάσουν λοιπόν καιρό, τους συνέλαβαν και τους ώδήγησαν στο γειτονικό τημά. Φαντάζεσθε όμως την έκπληξη του άπονόμου, όταν άνεγνώρισε τόν έναν απ' αυτού. Ήταν ένας από τους καλλίτερους ράφτες του Παρισιού!

— Παιδί σε πιάσαν; τόν έρώτησε.

— Όχι γάρ έβρα τον λόγο, άπήντησεν ο φτωχός ράφτης, και συνέχισε: Ο κ. Πουανσέ ο όποιος είνε πελάτης μου, μου πειρήματι να τού έτοιμάσω μιά φορεά ά, όσο τό δυνατόν γρηγορότερα. Την φορεά αυτή, καθώς μου έπασχέθηκε, δά μου την πλάη, πνε από τα ποσάτα του έργου του, τον όποιου έδόθη άποψη ή πρώτη παρτάσις. Έξω όμως έγώ άν τό έργο αυτό θ' άφείδη, και άν θά παυχθί άρκετές φορές, ώστε ο συγγραφέας του να μη ραφή ή να ή πληρώση την άξία της φορεάς ; Γ' αυτό λοιπόν, έπήρα μαζί μου τόν πρώτο μου βοηθό, αυτόν έδω, ο όποιος είνε έξυπνο παιδί, και καταλαβαίνει από θέατρο, και ήρθαμε στην προείτερα ήν έργο. Υστερα από κάθε σκηνή, ρωτούσα τόν βοηθό μου τί ήθε μέρφως γιά τό έργο: — «Νά κόψω, ή να μην κόψω;» — την φορεά, δηλαδή, τόν έρωτούσα. Και οι κύριοι από δώ παρτέστησαν τά λόγια μου...

Ο άσυννόμος έσπευσε ν' άφιση έλευθερό τόν ταλαίτωρο ράφτη ο όποιος... έγρήγορας άμέσως από θέατρο με τόν ύπαλληλό του ν' συνεχίσουν την πρωτότυπη κριτική του. Η Ιστορία όμως δεν άναφέρει ένό... έκοψε, τέλος πάντων, την περιήρη φορεά του συγγραφέως...

Αποστοκράτης. Η Βασίλισσα τότε γιά να δώση τέλος στην κακομορία, προσέκαλε μια μέρα τον Κανταριό, τον λαϊκόχορο που ΄παυε των Έστωτικών και του φανερώσε τό σχεδίο της. Ο γέρος και πολυμήχανος λαϊκός, άπήντησε με θάρρος στη Βασιλίσσα ότι ο γάμος αυτός ήταν αδύνατος.

— Θα σε ρίξω! τό είπες θεομνησί ή Βασίλισσα, και άν οι διέλογοι σου σκεπάζονται άπο ου, θα τους ρίξω κι' αυτούς! Είμαι έξυπνη άποψη γιά ν' άναπονογυρίσω !..

— Θα ήρω την τιμή — άπήντησεν ο πανουργός ΄παυε γ' άναπονογυρίσω πολλές φορές. Μεγαλειότητα, Βεβαίωθη όμως ότι κανένας Ρουμάνος πολιτικός δεν θα έπιτρέψη το γάμο αυτό !..

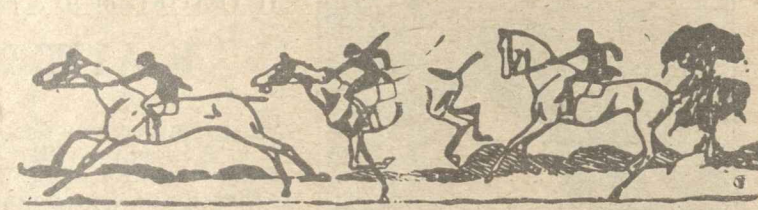
Τα ίδια επαναλαβαν συμπολιτευόμενοι και αντιπολιτευόμενοι και στο Βασίλειο, ο όποιος, συμπαθούσε έπίσης στην άρχη το είδύλλιο του άνηψιου του και είχε ζητήσει, χαρή στις παμκαλήσεις της Έλισάβετ, τη γνώμη των πολιτικών άνδρων της χώρας.

Τό πράγμα πια είχε άποκαλυφθί. Η Ρουμανική άριστοκρατία άρως δεινή αντιπολιτευσι άναμινον του γάμου αυτού. Ο τύπος έκανε τρομερό θόρυβο, φοβερίζοντας τους Βασιλείς. Παρά λίγο να ήνη και έπερσέσθης στη Βουλή.

Μπροστά στη φοβερή αυτή κατακραυγή, ο Φερδινάνδος άναγκάστηκε ν' άναχώρηση προσωρινώς στο έξωτετικό, και ή νεοική έλαμιν Σόλμ άρρωστος και πήγε ν' αλλασθί τον αέρα της στην Ιταλία. «Άλλοι καιροί, άλλες άγαστες», λέει κάποιος Ρουμανικός τραγούδι. Κι' έτσι ή νεοική ποιητρια, λημονιμένη, πικραμένη, άρως στη Ρωμή την Βασίλισσα και πήγε στο Παρίσι, όπου, με τη συντροφία των ποιητών και των καλλιτεχνών, προσπαθούσε να γυρίσθην τόν πόνο της.

Έπει έγραψε τα καλλίτερα ποιήματά της: «Τα τραγούδια της Αύγης», μετεφώσε τον «Έχρωβά» τό περιήρημο έπίκο ποίημα της Κάριεν Σάβα, έγραψε τις «Φόγες και άστραπές» και μιά συλλογή διηγημάτων τις «Ανατολίτικες νύχτες». Η Έλενα Βακαρέσκου ζή παντα στο Παρίσι, όπου και έμαθε τό θάνατο του Βασιλέως Φερδινάνδου.

Τώρα γράφει μυθιστορήματα έμπνευσμένα πολλές φορές από τη Ρουμανική ζωή και κρατεί ώραιο φιλολογικό Σαλόνι, όπου συγκεντρώνεται ο πιά διαλεχτός κόσμος των καλλιτεχνών και λογιών. Την έζητησαν πολλοί και διακεκριμένοι σε γάμο, άλλ' ή Έλενα Βακαρέσκου δεν θέλησε ν' άπαντησθί.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΔΑΒΑΖΩ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Ο άπαιτητικός σοφός και έ κλέβουλος αυτοκράτωρ. Ποιός είνε ο Βασιλεύς ;... Η άπάντησις του χωριάτη. Η Αίκατερίνη της Ρωσίας και ή φίλη του μαγειρέυ. ΄ς που ο Μπουαλό θυμύνει και τά λέει τσεκουράτα.

Ο Αυτοκράτωρ της Ρώμης Άντωνίνος, έκάλεσε κάποτε τόν στωικό φιλόσοφο Απολλώνιον, γιά να χρησιμεύση ως διδάσκαλος του γιού του Μάρκου Αδρήλιου. Ο Απολλώνιος άνεχώρησε πράγματι από την πατρίδα του Χαλκίδα κι' ένα καλό πρωί έφθασε στη Ρώμη. Μόλις ο αυτοκράτωρ πληροφορήθηκε την άρτίη του, τού έστειλε άμέσως ένα αόλικό με τόν όποτον τού έμήνυσε ότι ο γιός του τόν περίμενε άναπομώτως. Ο Απολλώνιος όμως τού άπήντησεν άγέρωχα ότι ο μαθητής έφτασε νά πάη προς προδπάντησιν τού διδασκάλου του, και όχι ο διδασκαλος προς τόν μαθητή.

Ο Άντωνίνος είχε εύτυχώς πολύ ήπιον χαρακτήρα. Κι' όταν τού μετέβησαν την άπάντησιν του φιλοσόφου, άρκιόθηκε ν' άπαντήση χαμογελώντας:

— Μού φαίνεται περίεργό πώς ο σοφός αυτός άνθρωπος βρίσκει πώς από τό σπίτι του έως εδω είνε περισσότεροι δρόμοι παρ' ότι είνε από την Χαλκίδα έως την Ρώμη !..

Κι' άμέσως, ο πράγματι φιλόσοφος αυτός μονάρχη, διαταξε τόν γιό του Μάρκο Αδρήλιο νά πάη προς προδπάντησιν τού δασκάλου του.

Κατά τη διάρκεια μιάς κυνηγετικής έκδρομής, ο Έρρίκος Α' της Γαλλίας άπαχωρήθη από την ακολουθία του και βρέθηκε όλομόναχος μέσα σ' ένα δάσος. Έκει λοιπόν που προχωρούσε προσεκτικά προσπαθώντας να ξαναβρη τό δρόμο του, συνήντησε έναν χωριάτη που καθόταν στη ρίζα κάποιου δέντρου.

— Τι κάνεις έκει; τόν έρώτησε ο βασιλεύς.

— Νά σοβ πω, άρχοντά μου... Περιμένω νά δω τόν βασιλιά που θα περάση, καθώς λένε, από δω.

Καθαλίσκεψ, άν θέλεις, πίσω απ' τ' άλογό μου, άπήντησεν ο Έρρίκος και θά σε δώρησω σ' ένα μέρος όπου θά μπόρεσης νά τόν δής καλά...

Ο χωριάτης, κατενθουσιασμένος, καθαλίσκεψ. Στο δρόμο έρώτησε πώς θά μπόρεσε νά ξεχωρίση τόν βασιλιά από τους άλλους άρχοντας.

— Δεν έχεις παρ'ά νά κυτάξεις, άπήντησε ο Έρρίκος, ποιος άπό όλους θά έχει τό καπέλλο του στο κεφάλι, την ώρα που όλοι οι άλλοι θα ποκαλύπτωνται.

Σε λίγο, ο βασιλεύς συνήντησε την ακολουθία του. Όλοι οι άστικοί, έννοείται, έσπευσαν νά τόν χαιρετήσουν δάξοντας τα καπέλλα τους και κάνοντας θάβεις υποκλίσεις.

Ο Έρρίκος γύρισε στον χωριάτη.

— Ε, τί λές, ποιος είνε τάχα ο βασιλιάς; τόν ρώτησε.

— Τι νά σοβ πω άρχοντά μου, άπήντησεν άπαθώς ο χωριάτης. Άλλος από σένα κι' άπό μένα δεν φορεί τό καπέλλο του στο κεφάλι... Μοτε άναγκαστικά, ο βασιλιάς είνε... ένας από τους σούμας !

Η αυτοκράτειρα της Ρωσίας Αίκατερίνη ή Β', περνώντας μιά μέρα από τό μέρος των Άνκτερων της όπου βρίσκονταν οι κορς, παρέτήρησε μιά φτωχή γυναίκα ή όποία, επί δύο ώρες περίπου, στέκόταν άκίνητη έπί από ένα παράθυρο, χωρίς νά ένοχλείται από τό πυκνό χλόνι που έπεφτε.

Τι περιμένει αυτή ή γυναίκα, τόση ώρα ρώτησε ή Αυτοκράτειρα με περίεργη έναν ύψησθ.

Ο υπηρέτης στην άρχη δεν ήθελε ν' άπαντήση. Μπρός όμως στην έπιμονή της Αίκατερίνης, άναγκάστηκε νά όμολογήση ότι ή γυναίκα αυτή ήταν ή φίλη κάποιου συναδέλφου του και περίμενε υπομονετικά νά βρη το καμάρια και νά της ρίξη από τό παράθυρο, κανένα έμπεπον από την αυτοκρατορική κουζίνα.

Όταν ο υπηρέτης τελείωσε την όμολογία του, περίμενε τρέμοντας νάκούσθ πιά τρομερή τιμωρία νά επέβαλεν ή Αυτοκράτειρα στους δυο έραστές.

Η Αίκατερίνη όμως έμεινε λίγο σιωπηλή και κινώπιν είνε: — Νά πές νά πές α αυτή τη γυναίκα νά προσέη μήνηση την ψή ο μέγας Αδύαρχης... Αυτός δεν παίρνει από άστία και τίς βρή τό μπλλά της... άφες της άκομα κι' ένα ζεμπόν εκ μερούς μου... Και έξακολουθούσε τόν περίπατό της χαμογελώντας...

Ο Γάλλος ποιητής Μπουαλό άφγνώσε κάποτε με τόν βασιλέα της Γαλλίας γιά μιά ποιητική συλλογή που μόλις είχε έκδοθί. Ο βασιλεύς εύρεσε τα ποιήματα της συλλογής αυτές καλά, ένό ο Μπουαλό τα κατάρνιζε. Η συζήτησις, σιγά-σιγά φούντωσε, και σά μιά στήλη θυμού, ο Μπουαλό είνε:

— Σας κάτω-κάτω, Μεγαλειότητα, κάτι έξω παραπάνω από σας δσον άφορά την ποίηση... Πράγματι ή άπήντησεν άπλως ο βασιλεύς. Κι' άμέσως άλλαξε κουδέντα.

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΕΙΣ ΗΛΙΚΙΑΝ 18 ΕΤΩΝ

(Εκ τού ζωγράφου Φράντς Σαρτζέμπεργκ)

τὴ τὴν τρομερὴ δύναμη τῆς Εὐμαρμένης. Μὰ ἀναλογισθὲ κανεὶς, ὅταν σκεπτῇ τὸ εὐγενικὸ ὄμμα τοῦ ἀνάρχικου δολοφόνου Λουδοβίγου, τὴν Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Ἑλισσάβετ, τὴν ὁποία ὁ παράφρων αὐτὸς χτύπησε τόσο ἀναιδῶς στὰς 10 Σεπτεμβρίου 1898, στὴ Γενεύη;

Ὁ βασιλικὸς οἶκος τῆς Αὐστρίας κατέχει μιὰ μοναδικὴ θέσιν τὴν ἱστορίαν. Σὲ ὅσους τὴν ξέρουν φέρονται ἀναμνήσεις πένθιμες καὶ ἐπιβλητικῆς. Στὸν οἶκον αὐτὸν ἀνήκει μιὰ σειρὰ ἡγεμόνων σιωπηλῶν καὶ σκυθρωπῶν, οἱ ὅποιοι ζοῦσαν καὶ ἐβαύλευσαν μὲ τὸ δναιρο τῆς παντοκρατορίας. Μιὰ ἀλλότῃ μεγαλοχλία ἦσαν ζωγραφισμένη πάντοτε στὰ πρόσωπά τους.

Σ' ὅλες αὐτὲς τὶς πονημένους φουγονιμίες πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ τὴν εἰκόνα τῆς αὐτοκράτειρας Ἑλισσάβετ, τῆς ὁποίας ἡ μοῖρα ἦτο ἴση, ἡ περὶ τραγικὴ ἀπ' ὅλων τῶν ἄλλων προγόνων καὶ ἀπογόνων τῆς. Σπανίως μιὰ αὐτοκράτειρα καὶ μιὰ γυναῖκα γνώρισε τόσες δυστυχίες. Καὶ ὅμως σὺν μιᾷ ἀντίστασις πρὸς μεγάλες συμφορὰς τοῦ τέλους τῆς, τὰ νύκτα τῆς αὐτοκράτειρας Ἑλισσάβετ ἀχαιοβολοῦσαν ἀπὸ γαλήνη καὶ εὐτυχία. Ὁ γάμος τῆς ἦταν συνέπεια ἐνὸς γοητευτικοῦ καὶ ἡρωϊκοῦ εἰδυλίου. Ἡ Ἑλισσάβετ εἶχε μενταλιστικὴ ἥσυχον κοντὰ στοὺς εὐγενεῖς γονεῖς τῆς μέσα στὴ γαλήνη τῆς μικρῆς δουκιῆς τῶν αὐλῆς καὶ μέσα στὴν ἀπλοτήτα τῶν πατριαρχικῶν τῶν συνηθειῶν. Ὅταν ἦταν μικρὴ ἐδιάβαζε μὲ ἀπληστία παραμύθια καὶ ὅταν μεγάλωτε κάπως ὁνειρεύονταν τὸ Μαγεμένο Βασιλόπουλον πού θαρξόταν νὰ τὴν πάρῃ γιὰ νὰ τὴν κἀνῃ γυναῖκα του. Ἐν τὸ βασιλόπουλον αὐτὸ δὲν ἀργεῖ νὰ παρουσιαστῇ ὑπὸ τὰ χρυσακτινοειδῆ τοῦ λαμπροῦ καὶ ὠραίου ἱπποδου, ὅπως ἦταν τότε ὁ ἐξάδελφός τῆς καὶ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσίας Φραγκίσκος Ἰωσήφ.

Ὁ τελευταῖος συνάντησος στὰς 16 Αὐγούστου τὴν ἑσπέραν τοῦ ἐξάδελφου ὁ ἑνα χορδ. Γοητευμένος ἀπὸ τὴν λεπτὴ τῆς χάρι, δὲν ἐξέκλλησε, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, οὐτε στιγμὴ ἀπὸ κοντὰ τῆς. Ὅταν τελώσε ἡ ἑσπέρια καὶ ἀναγκάστηκε νὰ τὴν ἀποχωρισθῇ τῆς προσέφερε μιὰ τεραστία ἀνδοθέση.

Τὴν ἄλλῃ μέρα τῆς ἑξήτους τοῦ χέρι. Ὁ εἰκοσαετής αὐτοκράτωρ ἦταν τεράστια δωδεκαετής μαζί τῆς, ὅπως τὴν ἐνοητικῆς καὶ δολοφονίας ἡ Αὐστρία μολὶς ἐγένοντο οἱ γάμοι τους. Ἀπ' ὅπου καὶ ἂν προνοῦσε τὴν ἐπευφημοῦσαν μὲ ἐνθουσιασμό. Ἐνας δολοφόνος λαὸς ἦταν ξεσπῶν καὶ μετὰ τῆς. Εἶχε γοητευθῇ ἀπὸ τὴν λάμψιν τῆς ὁμορφίας τῆς. Ἔτσι ἡ Ἑλισσάβετ γνῶ-

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΜΟΙΡΑ ΜΙΑΣ ΕΣΤΕΜΜΕΝΗΣ

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Ἡ εὐμαρμένη τῶν ἀρχαίων καὶ ἡ τραγικὴ μοῖρα τῆς Οἰκογενείας τῶν Ἀψβούργων. Ἡ εὐτυχισμένη νεότης τῆς Ἑλισσάβετ. Τὸ Βασιλόπουλον τοῦ παρρησιῶ. Τὸ εἰδυλίου καὶ ὁ γάμος τῆς Ἑλισσάβετ μὲ τὸ Φραγκίσκο Ἰωσήφ. Τὰ πρῶτα χτυπήματα τῆς Μοίρας. Ὁ θάνατος τῆς ἀρχιδουκίσσης Στεφανίας. Τὸ δράμα τοῦ Μάγερλιγκ. Ἡ κοινοτομία τῆς Αὐτοκράτειρας. Τὶ ἔργον γιὰ νὰ δικτυεῖται ὠραία καὶ νέα. Ἡ Περιπλανώμενη Αὐτοκράτειρα. Ἡ διαμενὴ τῆς στὴν ἑρκυρα, κτλ. κτλ.

Οἱ δοξαῖοι μιλοῦσαν πάντοτε μὲ θορυβητικὸν τρόπο γιὰ τὴν Εὐμαρμένην τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἄλλοτε τὴν παρουσίαζαν νὰ ξεθυμῇ μὲ λίσσα ἐπ' αὐτὴν οἱ ὁλοκληρῶς οἰκονομικὲς τῆς ὁποῖες κατεδίεκε μὲχρι τῶν τελευταίων τῶν ἀπογόνων καὶ ἄλλοτε φάνοι σὰ ἀτομα, τὰ ὅποια ἐφύρτων με ὅλες τῆς δυστυχίας. Σήμερα πὰ δὲν πιστεύουμε σ' αὐτὸς ὅμως νὰ μὴν τὴν

οἶσε καὶ τὴν συζυγικὴ εὐτυχία καὶ τὴ μέθην τῆς λατρείας τοῦ λαοῦ τῆς.

Μὰ ἀξάφην μιὰ ὥραια ἡμέρα τὸ συζυγικὸ εἰδυλίου κατεστράφη καὶ τὸ δναιρο διελύθη.

Ἡ πόρτα εἶχε ἀνοίξει πὰ καὶ ἡ δυστυχία μποροῦσε νὰ μὴ ἐλευθερωθῇ, ὅπως πράγματι μὴκε καὶ ἀρχισε νὰ καταφύγει ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῆς ἀπάνω στὴ δυστυχισμένη αὐτοκράτειρα, χωρὶς νὰ νοηθῇ. Ἡ μὴ ἀγαπημένη πὰ σύζυγος, γίνεται σὲ λίγο μιὰ πονημένη μητέρα μὲ τὸν θάνατον τοῦ μεγαλειώδους παιδιοῦ, τῆς ἀρχιδουκίσσης Στεφανίας. Αὐτὲς εἶνε οἱ δύο πρῶτες σκληρῆς δοκιμασίαις τῆς. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε συγκλονιστικὸς πρὸς τὸ τρομερὸ δράμα τοῦ Μάγερλιγκ, διότι οἱ δύο πρῶτες ὁ μοναχικὸς τῆς ὁ ὁρχιδεὺς Ροδόλφος, διδάσκει τοῦ θρόνου, βέβαιον γιὰ μιὰ μέρα σκοτωμένος μαζί μὲ τὴν φίλιν τοῦ Βασιλέως σὲ βασιλικὸν περικύβητον τοῦ Μάγερλιγκ. Τὸ μυστήριον πὺν ἐκάλυψε τὸ δναιρο τοὺς ἐξακολουθεῖ ἀκόμη καὶ σήμερα νὰ εἶνε σκοτεινὸ. Σὰ ἐνδιέμεσα αὐτῶν τῶν καταστραφῶν, ἡ τραγικὴ αὐτοκράτειρα δὲν εἶχε οὐτε μιὰ σιγὴν γαλήνης; ἔβλεπε πένθη καὶ τὰ δράματα νὰ διαδίδωνται τὸ ἑνα τὸ ἄλλο. Ἔτσι ἔμελλε τὸν τυφωτισμὸν ἀπὸ τοὺς ὀπληκούς του τοῦ καυτιώδους τῆς Μαξιμιλιανῶ, αὐτοκράτορος τοῦ Μεξικοῦ καὶ τὴν ἱδέλλα τῆς δυστυχισμένης συζύγου του. Ἔτσι ἔμελλε, κατὰ τὸ 1891, πὺς ἡ δοκιμασία νὰ Ἀλφόνσο, ἐκάνῃς ζωντανὴ στὴν πυρκαϊὰ μιᾶς φιλανθρωπιστικῆς ἀγορᾶς. Ἔτσι σὲ τέλος αὐτὴ τὴν ἴδιαν ἴδιαν σὲ σκληρὰ δοκιμασίαν ἀπὸ τὴ Μοῖρα, τὴν ἐχτύπησε τὸ μαχαῖρι τοῦ δολοφόνου.

Στὰς ἀλλεπάλληλες αὐτὲς συμφορὰς, ἑνὸς ἄλλου ἀνθρώπου, πὺν δυνατό καὶ πὺς ὀργισμένος, θὰ ἀντίστατο τάχα; Ἦτοι. Μὰ ὅπως ἡ ἴδια τὸ ἐπαναλαμβάνει συχνά, αὐτὴ κατῆγε ἀπὸ τοὺς Βιττελσβάχους, ἀπὸ μιὰ οἰκονομία δηλοδὴ νευροπενίας καὶ διαπονηκῶς ἀσθενῶν. Ἦταν ἐξοδελφὸς τοῦ Ὁδωνος τῆς Βαυαρίας, ὁ ὁποῖος ἐξεθρονίσθη ἀπὸ τῆς Βαυαρίας, ὁ ὁποῖος ἐξοδελφὸς τῆς Αὐτοκράτειρας. Ἦταν ἐπίσης ἐξοδελφὸς τοῦ Λουδοβίκου II τῆς Βαυαρίας, τοῦ νεκροπαθοῦς αὐτοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος μεθοῖσε ἀκούγοντας τὴ μουσικὴν τοῦ Βάγνερ καὶ ὁ ὁποῖος σὺν καίπῳ βασιλέα-ἡρώα καὶ Σαίφτερ, περιέπεσε τὸ τελεὸν τοῦ δναιρο μὲς ἀπ' τὴν μεγαλοπρεπὴ τῶν ἐπτά τοῦ κύρου. Μ' αὐτὴν ἡ Ἑλισσάβετ συνιδετο ὅχι μόνο διὰ τῶν δεσφῶν τοῦ αἵματος, ἀλλὰ καὶ διὰ φίλης. Εἶχε πολλὰς ὁμοιότητες σὲ χαρακτῆρα μαζί του.

Στὴν Ἑλισσάβετ, εὐθὺς ὡς τῆς συνέβησαν τὰ πρῶτα δυστυχήματα, ἐξοδελφῶν καὶ τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς τρικῆς τῆς κρίσεως. Ὁ κόσμος δοχεῖται τῆς προκαλῇ τὴν κρίσιν καὶ ἐνοιοῦσε ὡς ἀπαραίτητη τὴν ἀνάγκη νὰ εἴ μὲς τὴν μοναχία καὶ τὴν σιωπὴ. Παντοῦ, ἐντὸς ἀπὸ τὴν Οὐγγαρία, κριβοῖνε ἀπὸ τὰ μύτια τοῦ κόσμου. Στὴ Βιεννὴ δὲν παρενοχλοῦτο οὐτε στὶς ἐπίσημες τελετὰς στὶς ὁποῖες ἡ πατροπαρόδοτη ἐθιμοτυπία απαιτοῦσε τὴν παρουσίαν τῆς. Στὰ ταξίδια τῆς, ἡ φαντασία τοῦ πλῆθους τὴν ἐξοργίζε καὶ τὴν ἐπειράζε. Κάποτε, πηγαίνοντας νὰ παραθερίσῃ στὴ Νορμανδία, ἔφτασε τὸ πλοῖον μὲρος σὲ Ἐρκετὰ. Ἐκεῖ δὲν ὅμως ἐκείνη τὴν ὥρα ἡ παρὰ ἦταν κατὰμνηστικὸς τοὺς λευκόμενους, ἡ αὐτοκράτειρα ἀποφασισε νὰ προβῇ σὲ τὸ μεσημέρι, ὅπου ἡ παραθερίστικος δὲ πηγαῖαν νὰ φάνε. Ὅσοι, κατὰ τὴν ἀποβίβασιν τῆς, τὰ πλῆθος τῶν περιέργων, πὺς ἔχουν πληροφῶσθῃ τὴν ἀφίξιν τῆς, τὴν περιτονοῦσαν. Ἦταν ἐξοργιστὴ ἀπὸ τὰ δναιρικά καὶ ἐνέχυρνα βλέμματά τους, ἡ αὐτοκράτειρα ἔβλεπε πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς τὴν τεραστία φ-

ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΑΓΗΘΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1860

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ ΛΟΥΤΣΕΝΙ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΣΕ ΤΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Ἡ περιγραφή αὐτῆς φωτογραφίας ἐλήθη τὴν ἐπαύριον τῆς δολοφονίας, τὴ στιγμὴν πὺν ὁ δολοφόνος μεταφύετο ἀπὸ τὴν φυλακὴν στὴν ἀνάγκη. Ὅπως βλέπετε, ὁ δολοφόνος γελᾷ ἀναισθητῶς πρὸς τὸ φάκελ τοῦ φωτογράφου.

Ο ΔΟΥΚΗΣ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ, ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ, ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

οὐτὴ μαύρη βεντάγια, τὴν ὁποία κρατοῦσε πάντοτε στὰ χεῖρα τῆς. Παντοῦ ὅπου καὶ ἂν πῆγαινε, εἴτε ἐξορῇ σὲ περίπαιον, εἴτε σὲ ἐκδρομὴν σὲ βουνό, σὲ δάσος, ἡ βεντάγια αὐτῆς ἦταν ἀναπόσπαστη. Τῆς χρησίμευε ὅχι μόνο γιὰ νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὰ βλέμματα τῶν ἀδικοκρίτων, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ κρύβῃ τὴν λίαν οὐτίδες καὶ τὸ μαρσὸν τοῦ προσώπου τῆς, πὺν ἀπαστραφτε ἄλλοτε ἀπὸ νεῖα καὶ ὁμορφία.

Ἀπ' αὐτὸ βλέπει κανεὶς ὅτι ἡ κοινοτομία δὲν ἐγκαταλείπει ποτὲ μιὰ γυναῖκα. Ἡ αὐτοκράτειρα Ἑλισσάβετ, παρ' ὅλες τῆς δυστυχίες, παρέμενε σὲ βάθος γυναῖκα. Δὲν ἐνοουδῶσε μὲ κανένα τρόπο νὰ γεράσῃ. Γιὰ νὰ διατηρῇ τὴν λυγρότητα τοῦ κορμιοῦ τῆς ἐπεβάλλετο στὴν αὐστηρότερα διαίτα. Ἐργον ἐλάττωσε: τὸ πρῶτον ἑνα φλιντῆ-νι, τὸ δεύτερον ἑνα μπισκότο, στὶς δέκα ἑνα ζου-μὲ ἑνα αὐτὸ, καὶ μερικὰ ἐλαφρὰ φαγητὰ καὶ τὸ βράδυ λίγο γάλα, σὲν βραστὰ καὶ ἑνα ποτήρι κρασί τοῦ Πόρτο.

Χωρὶς στὴν αὐστηρά αὐτὴ διαίτα ἡ Αὐτοκράτειρα κατῶρθαισε νὰ διατηρῇ τὴν καλλονὴν τῆς σχεδὸν ἀδίκητὴ μέχρι ἡλικίας ἐξήντων ἐτῶν. Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀπειροὺς θαυμαστὰς τῆς τὴν παρεβάλλε κατὰ τὴν παρὰ τῆς δολοφονίας τῆς μὲ ἑνα ζωντανὸν μεθυστὸν κρῖνον πὺν βόσκονταν μέσα σὲ ἑνα μαγεμένο περιβόλι.

Τὸ χρώμα τῆς εἶχε κάποτε γοητευτικὴν χλωμάδα, τὸ βλέμμα τῆς ἦταν μεγαλοκρινικό, τὸ μέτωπὸ τῆς περῆφανον καὶ τὰ χεῖρα τῆς λεπτά καὶ μαλακά. Μὰ ἐκεῖνο πὺν ἐξοργίζε μέσα σ' ὅλα τ' ἄλλα χαρακτηριστὰ τῆς, ἦταν ἡ πλοῦσια καὶ μεγαλοκρινική μαύρη κόμην τῆς, ἡ ὁποία ὅταν τὴν ἐκτενίσαν ἀγγίζε τὸ πάτωμα καὶ τὴν ἐσκέπαζε ὁλόκληρη, ἀφήνοντας μονάχα νὰ φαίνεται τὸ λεπτὸ ὄβελ τοῦ προσώπου τῆς.

Κατ' ὅλην τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας αὐτοκράτειρα ἔκανε ἐξαντλητικὰς συμπτωτικὰς ἀσκήσεις. Ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἔπαινε. Ἦταν θαυμασία στὴν ἱσπασία τῆς καὶ τῆς ἀρεσῆς νὰ ὑπερπῆδῃ μὲ τ' ἄλογο τῆς διάφορα ἐμπόδια, φράχτες, τάφρους κλπ. Μετὰ τὴν ἱσπασία τῆς ἔκανε μακροὺς περπάτους περὶ τῆς καλλιῆς. Καμιά κούρασις οὐκ ἔμελλε νὰ καταπραῖνι τὴν ἐντασί τῶν νεύρων τῆς καὶ νὰ ἐπαυρῇ τὸν ὕπνον στὸν ταραγμένον τῆς ὀργανισμό. Ἀπὸ τὴν πρώτην νεότητά τῆς τὴν ὁποία εἶχε περάσει στὶς γομφιακὰς Ἀλπεῖς τοῦ Σάλτσμπουργκ, εἶχε διατηρῇ τὴν κλίσιν πὺν εἶχε γιὰ τὴν ἀναβάσειν στὰ ὄρη. Σ' ὅλες ὁρεινὰς χώρας ἐπεσκέπτετο, ἀνέβαινε πάντοτε στὶς κορυφὰς τῶν βουνῶν καὶ ἀπὸ κατ', βλεπόν-τας τὸ θαυμάσιον πανόραμα τῆς φύσεως, παρεδίδοτο σὲ βαθεῖς δναιρο-πολήσεις.

Σὲ μιὰ ἀπὸ τῶν διαμονῶν τῆς στὴν Κέρκυρα, τῆς ἦθε μιὰ μέρα ἡ διαίτα νὰ ἀναβῇ στὸν Παντοκρατορικό, τὸ πλοῖον ὅπως τῆς νῆσου, ὅπως 1100 μέτρων, ἐξαιρετικὰ δναιρο καὶ φραγμῶδες. Ἐκείνη σὲ χαράματα καὶ μολὶς τὸ βράδι ξαναγύρισε σὲ παλάτι τῆς. Κατὰ τὴν ἐποχὴ δὲ ἐκείνη εἶχε περάσει τὰ πενήντα.

Δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ μείνῃ πολὺν καιρὸ σὲ τὸ ἴδιον τόπον σὺν ἄλλο, σὺν κινήσει.

Δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ μείνῃ πολὺν καιρὸ σὲ τὸ ἴδιον τόπον σὺν ἄλλο, σὺν κινήσει.

Ἀπὸ τὸ 1860 ἡ Ἑλισσάβετ ἀρ-χισε τὴν περιπλανήσιν τῆς. Γιὰ νὰ βρῇ τὴν γαλήνην περνοῦσε τὸ χεῖμα τῆς κατ' ἀπὸ τὸ μαγευτικὸν οὐρανὸν τῆς Μადράς. Σανατόριον ἔπαινε στὴ Βιεννὴ καὶ ξαναφεύγε ἔπειτ' ἀπὸ λίγες ἡμέρας γιὰ τὸ Μι-φάρμα, γιὰ τὸ περιεργὸν αὐτὸ παλάτι τῆς πὺν βρισκόταν στὴν Ἀδριατικὴν κοντὰ στὴν Τεργεστή. Μόλις ἔφθανε πάλι τὸ φθινόπω-ρον, ἐφύγε πρὸς τὰ νοτιότερα, γιὰ τὴν Κέρκυρα. Ἀναξήτῳ πάν-τω τὴν γαλήνην, ἡ ὁποία ἐφευγε δι-

αρχῶς ἀπὸ τὸ ταραγμένον τῆς μυαλό. Πῆγαινε σὲ μακρινὰ αὐτὸ νησί τοῦ Ἴονιου. Μέσα στὴν ἡρεμία τῆς ἀκρογιαλίας, τῆς γεμάτης ἀπὸ ἐλπίδας, χαμένη μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, κάρφωνε τὰ βλέμματα πέρα πρὸς τὸ ἀόγκριτον πανόραμα τῶν βουνῶν τῆς Ἀλβανίας, ἀκούγον-τας τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν κυκαριστῶν. Στὸ παρεκκλῆσιον μάλιστα τοῦ «Ἀχιλλείου» εἶχε χαράξει τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφή. «Ὅταν ἡ Ἑλισσάβετ τῆς Αὐστρίας βόσκειται ἐπὶ τὸν αὐτὸν ὡς βοσκὴν, γιὰ χάριν τῆς, πὺν ἐλαφρὰ καὶ ὁ βοσκὴν ὡς ἀπελάττειται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἰσχυροῦ».

Κ' εἶτο ἐξακολουθεῖσαι πάντοτε τὰ τοῖεῖα στὰ πὺν μακρινὰ μέρη τῆς Ἑσθονίας, φεύγοντας διαρκῶς, φεύγοντας. Μετὰ τὸ θάνατον τοῦ ὁρχιδουκὸς Ροδόλφου, ἐγκατεστάθη ὁριστικῶς στὴν Κέρκυρα, ὅπου καὶ ἐχτεσε τὸ «Ἀχιλλεῖον» τιμῶντας τὸν Ὀμηρικὸν ἥρωα. Ἐκεῖ περιτοχοισμένη ἀπὸ ἑνα πῆθος ἀγαλμάτων, ἀνά-μεσα σὲ πενήντα χιλιάδες τριανταφυλλίαις, ἔστανε μέσα σὲ δναιροδὲς παλάτι τῆς, προσπαθοῦσε νὰ ἐξάσῃ τὸν πόνο τῆς. Μὰ τοῦ κόπου. Βα-ρὴθηκε γρήγορα καὶ τὴν Κέρκυρα, καὶ ἑνα πρῶτον ἐφυγε γιὰ τὴν Ἑλβετία.

Τὶ συνέβαινε μέσα σ' αὐτὴν τὴν ψυχὴ τὴν τόσο διαφορετικὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων, τὴν τόσο ξενὴ ἀπὸ τῶν κο-σμοῦ τῶν ἄλλων Βασιλέων μέσα σὲ ὅ-ποῖον ἦταν προσωρινῶς γιὰ νὰ ἐτή-σῃ; Μερικὲς λέξεις τῆς ἴδιας Αὐτο-κρατειρας, λέξεις βαθεῖς, πονημένες, μὰς ἐπιτρέπουν νὰ ἐσχωρήσουμε κά-πως στὸ μυστήριον τῆς ψυχῆς τῆς:

«Οἱ ἄνθρωποι δὲν ξέρουν πὺς πρέπει νὰ συμπεριφερόνται πρὸς ἐμένα, γιὰτὶ ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὸς συνήθους τῆς ζωῆς. Ἦτοι δὲν με κανεὶ νὰ οἰσάνωμαι τόσο τὸ βορρὴ τῆς ζωῆς ὅσο ἡ ἐσπῆρ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ θάλασσα ὅμως καὶ ἡ φύσις με ἀπολυτῶνουν ἀπὸ κάθε γίνωτο βάρος. Ὅσοις ὑπάρχουν ἀν-θρώποι πὺν μὲ εἶνε ἐχθροὶ τοῦ ὅπου ὁ ὁκεανὸς καὶ τὰ βουνά, γιὰτὶ τοὺς μοιάζουν. Αὐτοὶ εἶνε οἱ φρο-νῶντες, οἱ χωρικοὶ καὶ οἱ ἡλιθιοὶ, αὐτοὶ πὺν ἔχουν λίγες σχέσεις μὲ τοὺς ἄ-λλους ἀνθρώπους καὶ πολλὰς μὲ τὰ αἰώνια πράγματα.»

Ὁδηγημένη ἀπὸ τὸν ἀπειρὸ πόνο τῆς, ἡ Ἑλισσάβετ ἔφτασε σ' ἑνα ἄλλο κοσμοῦ τῶν ὀνειρῶν τῆς. Ὁ βορρῶς που παρὰ μὲρος σὲ «Ἀχιλλεῖον» ἡ τὸ «Μι-φάρμα» τῆς Τεργεστής ἡ ὁ διαβάσεις που περῶν ἔξω ἀπὸ τὰ ἄλλα μεγα-λοκρινικὰ παλάτια ὅπου ἔστανε ἡ Ἑ-λισσάβετ, θὰ συλλογίσεται ὅτι ἐκεῖ μέσα ἡ ζωὴ θὰ κυλοῦσε γοητευτικῶς σὺν παραμυθίαις. Πὺς γελιόν-ται... Ναι πόσο γελιόνται γενικῶς οἱ ἄνθρωποι, ὅταν φαντάζονται ὅτι ἡ ζωὴ τῶν ἐσπερμένων μοιάζει μὲ ἑνα ἀτέλειωτον δναιρο εὐτυχίας. Γιὰ νὰ βρῶν ἀπὸ τὴν ἀπῆλτον αὐτὴν πρῶτον νὰ ἀγγίξουν μὲ τὸ δα-κτύλιόν τους τὴν τραγικὴν πραγμα-τικότητα πὺν κρύβεται πολλὰς φορὰς πρὸς ἀπὸ τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦ-τον τῶν βασιλέων. Ἡ Ἑλισσάβετ οὐκ ἦταν μόνο βασίλισσα παντοδυναμῆς ἦσαν, ἀλλὰ εἶχε ἀκόμη ὅσα φρονικά καὶ πνευματικὰ χαρίσματα πρὸς νὰ ἐπιθυμῇ μιὰ γυναῖκα. Καὶ ὅμως λίγες γυναῖκες σὺν κοσμοῦ ἔφταναν δυστυχῆς σὺν καὶ αὐ-τῇ.

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΚΑΤΑ ΤΟ 1875, ΕΙΣ ΗΛΙΚΙΑΝ 38 ΕΤΩΝ

Ομηρικὸν ἥρωα. Ἐκεῖ περιτοχοισμένη ἀπὸ ἑνα πῆθος ἀγαλμάτων, ἀνά-μεσα σὲ πενήντα χιλιάδες τριανταφυλλίαις, ἔστανε μέσα σὲ δναιροδὲς παλάτι τῆς, προσπαθοῦσε νὰ ἐξάσῃ τὸν πόνο τῆς. Μὰ τοῦ κόπου. Βα-ρὴθηκε γρήγορα καὶ τὴν Κέρκυρα, καὶ ἑνα πρῶτον ἐφυγε γιὰ τὴν Ἑλβετία.

Τὶ συνέβαινε μέσα σ' αὐτὴν τὴν ψυχὴ τὴν τόσο διαφορετικὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων, τὴν τόσο ξενὴ ἀπὸ τῶν κο-σμοῦ τῶν ἄλλων Βασιλέων μέσα σὲ ὅ-ποῖον ἦταν προσωρινῶς γιὰ νὰ ἐτή-σῃ; Μερικὲς λέξεις τῆς ἴδιας Αὐτο-κρατειρας, λέξεις βαθεῖς, πονημένες, μὰς ἐπιτρέπουν νὰ ἐσχωρήσουμε κά-πως στὸ μυστήριον τῆς ψυχῆς τῆς:

«Οἱ ἄνθρωποι δὲν ξέρουν πὺς πρέπει νὰ συμπεριφερόνται πρὸς ἐμένα, γιὰτὶ ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὸς συνήθους τῆς ζωῆς. Ἦτοι δὲν με κανεὶ νὰ οἰσάνωμαι τόσο τὸ βορρὴ τῆς ζωῆς ὅσο ἡ ἐσπῆρ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ θάλασσα ὅμως καὶ ἡ φύσις με ἀπολυτῶνουν ἀπὸ κάθε γίνωτο βάρος. Ὅσοις ὑπάρχουν ἀν-θρώποι πὺν μὲ εἶνε ἐχθροὶ τοῦ ὅπου ὁ ὁκεανὸς καὶ τὰ βουνά, γιὰτὶ τοὺς μοιάζουν. Αὐτοὶ εἶνε οἱ φρο-νῶντες, οἱ χωρικοὶ καὶ οἱ ἡλιθιοὶ, αὐτοὶ πὺν ἔχουν λίγες σχέσεις μὲ τοὺς ἄ-λλους ἀνθρώπους καὶ πολλὰς μὲ τὰ αἰώνια πράγματα.»

Ὁδηγημένη ἀπὸ τὸν ἀπειρὸ πόνο τῆς, ἡ Ἑλισσάβετ ἔφτασε σ' ἑνα ἄλλο κοσμοῦ τῶν ὀνειρῶν τῆς. Ὁ βορρῶς που παρὰ μὲρος σὲ «Ἀχιλλεῖον» ἡ τὸ «Μι-φάρμα» τῆς Τεργεστής ἡ ὁ διαβάσεις που περῶν ἔξω ἀπὸ τὰ ἄλλα μεγα-λοκρινικὰ παλάτια ὅπου ἔστανε ἡ Ἑ-λισσάβετ, θὰ συλλογίσεται ὅτι ἐκεῖ μέσα ἡ ζωὴ θὰ κυλοῦσε γοητευτικῶς σὺν παραμυθίαις. Πὺς γελιόν-ται... Ναι πόσο γελιόνται γενικῶς οἱ ἄνθρωποι, ὅταν φαντάζονται ὅτι ἡ ζωὴ τῶν ἐσπερμένων μοιάζει μὲ ἑνα ἀτέλειωτον δναιρο εὐτυχίας. Γιὰ νὰ βρῶν ἀπὸ τὴν ἀπῆλτον αὐτὴν πρῶτον νὰ ἀγγίξουν μὲ τὸ δα-κτύλιόν τους τὴν τραγικὴν πραγμα-τικότητα πὺν κρύβεται πολλὰς φορὰς πρὸς ἀπὸ τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦ-τον τῶν βασιλέων. Ἡ Ἑλισσάβετ οὐκ ἦταν μόνο βασίλισσα παντοδυναμῆς ἦσαν, ἀλλὰ εἶχε ἀκόμη ὅσα φρονικά καὶ πνευματικὰ χαρίσματα πρὸς νὰ ἐπιθυμῇ μιὰ γυναῖκα. Καὶ ὅμως λίγες γυναῖκες σὺν κοσμοῦ ἔφταναν δυστυχῆ

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΝΤΕ ΣΕΜΟΥΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ

(Συνέχεια απ' του προηγούμενου)
(Απ' το 'Ημερολόγιο του Έρνέστο Σαράζ). (Τη νύχτα)
Όλα χάθηκαν για πάντα! Τά πάντα σωριάστηκαν γύρω μου σ' έρείπια.
Εγώ ο ίδιος είμαι ένα έρείπιο.

Γιατί ζω; Τι με τραβά, τι με γοητεύει πλέον στη ζωή;
Η Λιάνα δεν μ' αγαπάει πια. Μ' έπρόδωσε μ' ένα απ' τους περ καλούς μου φίλους. Μεταξύ μας άνοιχτηκε πλέον τεραστιά δρυσός.

Όλες ή όποιες μου, όλοι μου οι φόβοι βγήκαν αληθινοί.
Όταν πρό όλίγων ώρων βοήθηκαμε ό ένας μπροστά στον άλλο δεν ταράχτηκες δυο περιμένα. Δεν έπεσε με κλάματα στην άγκαλιά μου για να μου ζητήσει να την συγχωρήσω.

Έβρω τον χαρακτήρα της; Λιάνας και καταλαβαίνω καλά τι σημαίνουν όλα αυτά. Ναί, το καταλαβαίνω κι ή καρδιά μου σφίγγεται. Φαίνεται πως τον αγαπάει υπερβολικά, πως τον λατρεύει... Δεν υπάρχει ούτε ή παραμικρή ελπίδα να μετανοήσει και να ξαναγυρίσει στην πρώτη μας ευτυχισμένη ζωή, αν αυτό εινε δυνατόν να συμβή τώρα πια...

Δεν έβρω πώ; Θα ζήσω πλέον χωρίς την αγάπη της, χωρίς να την νοιώθω κοντά μου. Είμαι μόνον βέβαιος για ένα πράγμα. Είμαι άποφασισμένος. Θα εκδικηθώ τον Μονέλ σκληρά κι απάνθρωπα για την προδοσία του.

Θά μονομαχήσω μαζί του και θα τον σκοτώσω. Θά ζητήσω να γίνει μονομαχία με πιστόλι. Θά χτυπηθούμε σ' απόσταση όλίγων βημάτων. Και θα τον σκοτώσω σάν σκυλί!...

Είμαι ή νυχξας κάπως γιατί σκέπτομαι ότι ή Λιάνα θα μείνει μαζί μου ως πού να εκδοθή ή άποφασισ για το διαζύγιο.

Είνε μια μικρή ευτυχία για μένα κι αυτό. Θέλω να την νοιώθω κοντά μου...
Ναί, το όμολογώ και ν' ορέπτομαι! Την αγαπώ ακόμη, την αγαπώ τρελλά, την αγαπώ ίσως τώρα περισσότερο από πριν...

Ερχονται στιγμές που μετανοώ για τις ενέργειες που έκανα για να μάθω την αλήθεια. Καλύτερα νάμεινα για πάντα στο σκοτάδι της άγνοιας. Καλύτερα να μην μάθαινα ποτέ τίποτε. Τώρα πια ή μόνη μου ευτυχία χάθηκε για πάντα, για πάντα.

Μαζί με τον Μονέλ μ' επρόδιδε σ' εταίρις μαζί μου και ή κόρη μου. Θεέ μου! δόσμου την δύναμη να τους εκδικηθώ όλους αυτούς σκληρά, άπληαχα, όπως τους άξιζει...

Ερχονται στιγμές που παγώνω από φόβο, που με πνίγει ή αγωνία, που ανατριχίλω από κούραση. Σκέπτομαι το τέλος της θλιβεράς αυτής ιστορίας και τρέμω. Η Λιάνα θα φύγει από κοντά μου. Ο κόσμος θα τά μάθει όλα και ή κακολογία θα όργιζε εις βάρος μου... Προτιμώτερος ό θάνατος απ' μια τέτοια περιότασι...

Πώς πέρισε και χάθηκε τόσο εύκολα, πως έσβυσε ή αγάπη της; Λιάνας για μένα; Είνε λοιπόν όποιες όλες ή γυναίκες; Ήρθαν στην γη για να μ'ς ποτίζουν με το φαρμάκι της άπιστίας τους; Γιατί να μην έχω τη δύναμη να φερθώ σ' αυτή την περίσταση όπως θα φερνόταν ένας κοινός άνθρωπος, ένας εργάτης;

Θάβηλα να μπώ στην κόμαρά της και να την πνίξω!... Κ' όστερα όμ ή φυλακή για μένα, όμ ή εξευτελισμός, αλλά το πιστόλι, μια σφαίρα στην καρδιά, ό θάνατος!...

Είμαι νηστικός από το πρωί.
Δεν πνίω έν τούτοις. Δεν νοιώθω καμιά κούραση. Δεν θέλω να κοιμηθώ, τα νεύρα μου εινε τρομερά ερεθισμένα. Τώρα καταλαβαίνω πως τρελαίνονται οι άνθρωποι όταν τους συμβαίνουν μεγάλες συμφορές...

Ερχονται στιγμές που νοιώθω το κεφάλι μου κούφιο, που ή σκέψη μου σταματά. Θά ήθελα να κλάψω ακόμη, να χύσω ένα ποταμό δακρύων και να πνιγώ μέσα σ' αυτόν, μα στέρεψαν τα δάκρυά μου...

Λιάνα, αν ήξερες πόσο ύποφρων, αν ήξερες πόσο κακό μου έκανες, θα προτιμούσες να πεθάνεις καλύτερα, παρά να μ' άπατήσης...

(Απ' το 'Ημερολόγιο του Έρνέστο Σαράζ).

(Μετά μισή ώρα)

Η καμαριέρα τά έξωρι φαίνεται όλα. Έρθε με πρόσωπο λυπημένο και μ' έρώτησε αν θέλω τίποτε. Τι να θέλω; Ζήτημα μόνον

πληροφορίες για τη Λιάνα;

— Κοιμήθηκε ή κυρία;

— Η καμαριέρα χαμήλωσε το κεφάλι της και μου άπάντησε στενοχωρημένα:

— Όχι κύριε.

— Έδειπνής;

— Όχι κύριε.

— Είνε μόνη;

— Στην ερώτησή μου αυτή σήκωσε τα μάτια της και μου έδειξε ένα βλέμμα φοβισμένο. Έταραχθηκα. Έννοωσα μια καινούργια άσχημία να με άναστατώνει.

— Μίλησε, της είπα άπότομα. Σε ρώτησα αν ή κυρία εινε μόνη.

— Η κυρία έφυγε! Ψιθύρισε δειλά.

— Έννοωσα τά γόνατά μου να λυγίσουν, ένα θολό σύννεφο πέρασε μπρός στά μάτια μου, νόμισα πως με χτύπησαν κατάστηθα, λίγο έλειψε να σωριαστώ κάτω.

— Έφυγε;... τραύλισα... έφυγε;...

— Ναί κύριε.

— Πότε;... Γιατί;...

— Μόλις βγήκε απ' το γραφείο σας. Έμεινε λίγο στο δωμάτιό της; και βγήκε.

— Δεν σου είπε τίποτε; Πότε θα γυρίση;

— Δεν μ'ς;... έλπε. Άρπας μόνον μια έπιστολή για τον κύριο.

— Μια έπιστολή;... Έφυγε;...

— Έρεξα σάν τρελλός στο δωμάτιό της Λιάνας αφήνοντας την καμαριέρα σαστισμένη στην είσοδο του γραφείου. Άνοιξα την πόρτα, πήκα μέσα και το βλέμμα μου έπεσε σ' ένα φακέλλο που ήταν αφημένος πάνω στο τραπέζι. Τον άρπαξα ανυπόμονα, τον άνοιξα ενώ τά χέρια μου έτρεμαν, διάβασα με μια τις λίγες γραμμές που μου έ γράφει ή Λιάνα φιλώντας και σωριάστηκε άπελπισμένος σ' ένα νιβάνι σφίγγοντας το κεφάλι μου και τραυλίζοντας με ή πόικωρη φωνή:

— Έφυγε!... Έφυγε!...

— Δεν έβρω πόση ώρα έμεινε έτσι... Βρισκόμουν σέ μια άλλόκοη κατάστασι δρυσός, παραζάλη; βωβός πόνου, τρομερό άπελπισμό!

— Η δυστυχία μου ήταν τόσο μεγάλη που δεν είχα πλέον την δύναμη να σκεφθώ, να ένεργήσω, να κόμω ότι θα έκανα κάθε σθένος στην θέσι μου. Τέλος πήδησα πάνω άποφασισμένος να τρέξω παντού, να την άναζητήσω παντού, να την φέρω πίσω στο σπίτι.

— Όχι δεν ήθελα να φύγω, την αγαπούσα τρελλά, την ελάτρευα, δεν μπορούσα να ζήσω χωρίς αυτή!...

— Ήκουν πρόθυμος να της τά συγχωρήσω όλα, να πέσω στα πόδια της έχω, ό προδομένο, ό άτιμασμένος.

— Άλλά πού θα την εύρσκα;

— Σε πούν θα τολμούσα να πω τον πόνο μου; Έμεινα πάλιν διστακτικός και συλλογισμένος.

— Η θέσις μου ήταν τρομακτικά δύσκολη. Ξαναγύρισα όπισθεν στο γραφείο μου. Και τώρα πού γράφω τις γραμμές αυτές δεν έχω άποφασισή ακόμα τίποτε.

— Πού να πάω; Ποιός θα με λυπηθή αληθινά; Ποιός θα με βοηθήση; Ποιός εινε ό έχθρός μου και ποιός ό φίλος μου, μέσα σ' αυτή τη θεομηνία που με χτύπησε κατακέφια;

— Σκέφθηκα την κόρη μου.

— Αν έτρεχα σ' αυτή λησμονώντας την διαγωγή της, αν της ζήτοσα να με βοηθήση;...

— Ίσως να είχε καταφύγει στο μέγαρό της ή Λιάνα... Σιγά-σιγά ή ιδέα αυτή μου φαίνεται πειλό λογική. Γιατί όχι άλλωστε; Μήπως ή κόρη μου δεν τά ξέρει όλα;

— Άρχει μόνον να δεχθώ να με βοηθήση στην δύσκολη αυτή περίπτωση. Άν πείσει την Λιάνα να γυρίση σπίτι θα την ευγνωμονώ όσο-ζώ!...

— Η όμια περνά...

— Πρέπει να ένεργήσω άπόψε.

— Θα τρέξω στής κομήσης και θα την ικετεύσω να με διευκολύνει. Είνε ή μόνη φίλη της Λιάνας. Σ' αυτήν έλεγε όλα τα μυστικά. Άν θελήσω να κόμω και είμαι βέβαιος πως θα έπιτύχω. Άν όχι, άς φορηθώ την όργη μου, άς φορηθώ την άπελπισία μου, είμαι ικανός για όλα!...

— Όπως καταλαβαίνω, ή Λιάνα δεν πήρε τίποτε μαζί της φεύγοντας. Δεν υπάρχε άμφιβολία λοιπόν, θα πήγε στής κομήσης. Δεν θ' άρκεσθώ να μιλήσω μαζί μου. Θα μ' άκούση. Θα με λυπη-

...Μακριά, σέ μια πόλη της Άνατολής, ήσυχη κι έντεχισμένη...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ... ΧΗΡΩΝ ΚΑΙ ΧΗΡΩΝ!

Γιά να μη φυτρώση ή γυναίκα του!... Η Άρτεμισία πού-φαγε σιγά-σιγά τη στάχτη του νεκρού συζύγου της!... Η άνεψια του Ρισελιέ και ό τρεμος της για τον γαμο. Η εκδικησι, της χήρας, του Ντε λα Γουρ. ... Όταν θα τον σκοτώση ό γυιός μου!... Η φιλαργυρία της χήρας του ποιητού Ντελil.

Δυσ χωριάτες συζητούν για τον καιρό.

— Άν εξακολουθήση να βρέχει έτσι, λέει ό ένας, όμ κρύβει ή γη στα σπλάχνα της: θα φρεσώσει και θα βγύ έξω...

— Κωνησσο καβόμενε! άπαντιά ό άλλος. Τις προάλλες έθαψα τη γυναίκα μου!...

Η βασίλισσα της Κορίας Άρτεμισία άγαπούσε τόσο τον άντρα της: Μάουλο, ώστε δεν έννοούσε να τον άπογοιμήσει ούτε μετά τον θάνατό του. Κι όταν ό Μάουλος πέθανε διάταξε και έκαναν τά πτώμα του. Κάθε μέρα δέ... κατεβόυδιζε λίγη από τη στάχτη του, όπως όποτε, όποτε από λίγον καιρό είχε μεταβάλει τον έαυτό της σέ... τερροδοχή του λατρευτού της!

Η Μαρία, Μαγδαληνή ντε Βιντερό, άνεψιά του καρδινάλιου ντε Ρισελιέ, είχε παντρευτή παρά την θέλησή της κάποιον ευγενή, όνομαζόμενο Κομπαλε, τον όποιον δεν μπορούσε να άποφέρει. Έξ αιτίας αυτού μάλιστα έμισε τόσο πολύ τον θεσμό του γάμου ώστε όταν ό Κομπαλε σκοτώθηκε σέ κάποια μάχη ένοντίον των Ουγενότταν έπήγε και έγινε καλόγηρα για νό μήν τύχη και ξαναπαντρεύει!

Ο Παγκούκ άναφέρει κάπου το έξης καταπληκτικό γεγονός περί μιας εις άκρον εκδικητικής χήρας.

...Κάποιος, όνοματι Μπουναζέλι, είχε δολοφονήση έναν άρστονάρη, τον ίππότη ντε Λά Γουρ. Τό κακουγοδικειον του Μπουναζέλι, τό όποιον τον έδίκασε, τον κατέλασε εις θάνατον.

Οι συγγενείς του όμως έτρεξαν στον τότε Βιστά της Γαλλίας Κάρολο Θ' και τον έξελεπτήσαν τόσο ώστε τον έπεισαν να του δώση χάρη.

Η χήρα όμως, του δολοφονηθέντος, μόλις τό έμαθε αυτό έγινε έξω φρενών. Παρουσιάστηκε κι αυτή με τη σειρά της στο βασίλει και διεμαρτυρήθη για την χάρη που έδωσε στον δολοφόνο του άνδρός της.

Ο Κάρολος τότε, θέλοντας να την κατευνάση της έπρότεινε να κατέσχη δλη την περιουσία του Μπουναζέλι και να της την δώση.

Η χήρα όμως του ντε Λά Γουρ του άπάντησε επε-ρήφανα δειγνοντάς του τον μικρό της γυιό που είχε μαζί της:

— Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πουλούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

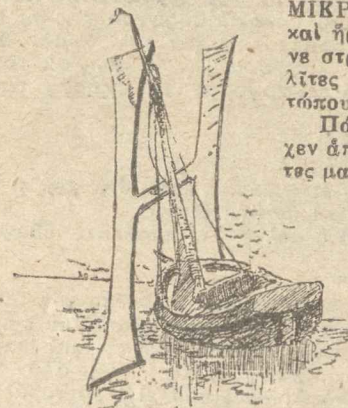
Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

Αυτό πού μου προτάινετε, Μεγαλειότατε,δεν τό δέχομαι γιατί τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου. Άπό τί θα ήταν έτσι σάν να πούσα τό αίμα του συζύγου μου.

ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΗ ΜΠΟΥΚΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΤΟΥ Κ. Κ. ΦΑΛΑΤΤΕ

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ κοντοζύγωνε επιβλητική και ήρεμη προς το βορρά μας που έφεραν στρατιώτες, άξιωματικούς, λίγους πολίτες και το ταχυδρομείο του Βορείου Μετώπου στα Μουδανιά.

Πάνω στο κατάστρωμα ή άνοιξε ελκεν άπλωθη μαλακή και γλυκερά. Η πρώτη μαρτιάκιμες πνοές έφθοναν από την στεριά και έχνοναν στο κατάστρωμα όλο το μεθύσι και τον ήλιγο τή; γενεσιουργική άνησυχία των.

Ο Θέμης Καλλίνης δεν έχόρταινε, στηγνόμενος στο κορμί της πλώσης, το θέαμα της μικρασιατικής γής. Για πρώτη φορά την αντίκριζε, και άκουσε με προσοχή τις ήμιλλες που κά-

ναμε γι' αυτή μαζευμένοι πλάι του. "Ποιό μιά άτέλειωτη σειρά ήμιλλες για τις τελευταίες μάχες και για τους κορμπιέδες που έμναν στην 'Αθήνα και στην Σμύρνη, ενώ έμεις στη γοημική ούτε άδεια δεν έπαίρναμε για λίγες μέρες να ιδούμε τα σπίατα μας. "Αν δεν ήσαν και ή άδικιες αυτές, έμνο-λόγησαν ο Θέμης, θαγάμε τώρα τελειώτ με τον Κεμάλ, και δεν θα μάς κουβαλούσαν και έμιας έδ, δυο μηνών κληρωτούς.

— Να ύπηρετήσετε συνάδελφε, να ύπηρετήσετε, είπεν ένας δεκανέας με ζαρωμένα τα ρούχα, άδύνατος και μικρινός, που έφαινετο πως μόλις είχε βγει από το νοσοκομείο. Δεν μπορούμε να πολεμούμε έμεις όλο οι ίδιοι, όλο οι χωριάτες. "Έμένα που με βλέπεις τραυματίστηνα τον Δε' έμ-βρη, έξω στην Κουβαλίτσα, την έφαγα διαμπερή στο μηρί! Τώρα πριν να κλείσει ακόμη ή πληγή μου με σπλουνουν πάλι στο μέτωπο.

Ένας νεώτης από το πλήρωμα του βαποριού που ήρθε στην πλώση να μαζέψει κάποι σχοινιά, έστάθηκε κι' άνακατεύθηκε κι' αυτός στη συζήτηση.

— Όταν περνούμε, είπες, από αυτά τα νερά, θυνοήμαι χωρίς να θέλω τον πόλεμο του 1912 Τό φοβό που είχαν οι Τουρκαλάδες μόλις έβλεπαν τον 'Αβρόβα 1.

— Χρόνια έκεινε μιά φορά! Έκανε ο δεκανέας. Τότε έδεναν τους σκύλους με τα λουκάνικα! Τώρα ο Τούρκος έξυπνητ...

Δε βαρύνει, είπες ο νεώτης, που άπαντα τους περιούτερο στις σήμερες του, παρ' όσον δεκανέας. Νά, έδω ίσα είνε ο κβός του Μπαμπά. Σ' όλο το βάθος της ξηράς είνε οι πύ φανταζικοί Τούρκοι, όλο Τσάτες. "Ανέκαθεν αυτό το μέρο: ήταν άγρια και φανταίντο, σφόδρα και τρώος των χουσιανών... Από τον Μπαμπά ως τα Δαδανέλλια, ως την Μκία και Καράμπια που άρχουν ε' 'Εγγλέζοι, και κάτω ως το Αϊβαλί, το μέρος είνε γεμάτο Τσάτες. Στο περασμένο ταξείδι έμάθαμε πως οι Τσάτες έσκότωναν δέκα δικούς μας χοροφύλακας, έξω από το 'Αϊβαλί τους ήρριμε γδαρμένους και προιονιμένους. Τέτοια όμως γίνονται τακτικά.

Ο Θέμης Καλλίνης: αίσθάνθηκε κάτι σαν κρύο να περνά από τη ράχη του. "Ήταν το ρίγος της φρίκης που του ήρθε στα τελευταία λόγια του νεώτη.

— Και πως δα γράφουν στην 'Αθήνα ή έφημερίδες τίποτα γι' αυτά τα κακουργήματα; ρώτησε.

Είχαμε δρεξη να γελάσουμε, να σκάσουμε στα γέλια για την άφέλεια του νέου κληρωτού.

— Τους άφίνουν τα κόμματα; έκανε ο νεώτης.

— Ξεχνάς και την λογοκρισία; είπεν ο δεκανέας. Αυτή δεν άφνει να περάση ούτε το κατόρθωμα ούτε ή συμφορά.

Τό βαπόρι μας είχε φθάσει στο μεταξύ πύ πολύ προς τον κόβο του Μπαμπά. Στο φρούδι του κόβου έφαινετο καθαρό, σαν πλυμένο, ένα χωριό. Οι μινάρδες, άνέβαιναν άπειλητικοί και αθάδεις προς τον ορίζον. "Ήτο παρξένο αλήθεια πως οι μύτες τους δεν ήσαν βαμμένες κόκκινες, μόνον είχαν αυτό το σταχί και τόσο άθωο χρώμα. "Όμως μάς έπιασε σερασιός και φόβος για την επιβολή και την υπερηφάνεια της θρησκείας αυτής που ή διδασκαλία της δεν ήταν τίποτα άλλο απ' ένα ποταμό αίμα.

Μέσα και τριγύρω στο χωριό ή βλάστηση των δέντρων βαθεία και έντονος έσφινγε τα σπίατα και τα τζάμια, σαν να ήθελε να τα πνίξη με τη δύναμή της να μην τα άφιση να πόρουν άνασασμό. "Η πυκνότης αυτή της βλαστήσεως, ή όργιαστική έμφάνισις της γής, μάς έκανε να σβασθούμε πύ πολυ άκόμη τους μινασδες που άνέβαιναν μέσα από τα σπίατα και από τα κυποριαία. Δίπλα μας ο νεός φαντάρος έμνε σαν βουβός.

— Αυτή, του είπα, είνε ή Μικρά 'Ασία που έπνιξε στο αίμα τόσους λαούς.

— Ποιός έφρι πόνους θα πνίξη άκόμη! άπάντησε το καμμένο το παιδί. Τάχει φτίνεται ή δύναμις αυτής της γής να βιάζεται να καταστρέψη για να φτιάξη όλο και νέους λαούς...

Όσο έπλησιάζαμε προς την άκτ ή Μπαμπά, τόσο ή όρη ή και βουνώδης άκτ ή, ή μαύρη από τη βλάστηση των δέντρων και άσπρη από το πλήθος των μινάρδων, μάς μεγάλωνε την ιδέα του μυστηρίου και του φόβου. "Αριστερά τα βουνά της Μυαλίνης έμνηλυναν και έδίπλωναν και έμαζεύοντο στο μάκρμα μας, και άπάνω δεξιά στην πλώση μας ή Τένεδος κινποριαστή προς την μικρασιατική άκτ μάς έκαλούσε. Και τα Δαδανέλλια που ήσαν σαν ένα κλειστό στρείδι, άρχισαν τώρα να φτίνονται πύ άνοιχτά. Ξεχώριζε πύ το γαλαζόλευκο γλασσίδι της θάλασσας που έγλυσε τις δυό άχθες της: στεριάς. "Ο νεώτης πάλι τώρα έκυριαζόσε με τα λόγια του. "Ήταν 'Υδρας και ήθερε και λίγη ιστορία σύχρονη και παλαιά. "Εμπρόσθεν όμως τα γεγονότα, τους τόπους και τους χρόνους κατά τον πύ παρξένο τρόπο, πράγματα που έμνε τους πύ πολλούς φαντάρους να τον άκούμε με πύ μεγάλη άκόμη θαυμασμό. Κι' αυτός ξεχασμένος με την κούλορα το σκαμνί κάτω από τη μαχαίλη έλεγε, όλο έλεγε:

— Αυτό το κανάλι το έχω πρσίσει και καν φορές. Χωρίς την 'Ασία από την Εύρώπη, τους Έθνοταίους από τους Ασιανούς...

Από αυτή τη μυθική βνήνα ο παρξότερος πόλεμος του κόσμου. Πάσι οι 'Ασιανοί κατέβαιναν κι' έπλημμυριζαν την Εύρώπη, πύσι οι Ενωσάσι από την ίδια μυθική έγμνησαν την 'Ασία... Είνε και ένα παλιό παρξέθι που λέει πως ήσαν αυτοί δυο μεγάλες πέτρες. "Ανοίγαν και κλείναν και κανέναν δεν μπορούσε να τις πρσίσει. Μόνον ένα παρξότερο την έκαρσε και ένα ελληνικό καράβι, έκεινη την έπνοή.

Τά δυο πρώτα δόνητα των Σπών, το φρούδι του Σεντίλ Μάχα δειτά στην Εύρώπη κι το φρούδι του Κούμ-Καλέ, άριστερά στην 'Ασία, κατεστραμμένα, μάς έδειχναν τους άχρήστους πύσι όγκους των Σπασμένων τα κανόνια τους και χαλασμένα τα όχυρώματα. Ένα καρόβι άποδογιομένο, ένα γαλλικό θωρηκτό, ήταν κι' αυτό ριγμένο στην άκρη, σαν τεράστιο σκέλεθρο κάποιου πράγματος που ήταν άλλότε ζωντανό.

Μέσα στο βάθος της μιάς και της άλλης στεριάς; καμιά άνθρώπινη ζωή δεν πρέπει να ύπνη. Κι' αυτά τα μέρη ήσαν έλλοις γεμάτα από ζωντανούς. "Εβλεπα τα έρειπια έμπορος που γεμάτα ήμερμα και φρόνηση... Μιά παθητική ήμερμα και φρόνηση που έμνε ένας νεώτης. Μά πύ πολύ με σταμάτησαν ή άσχη ήμερμα δίπλα μου του νέου κληρωτού. Είχε την ίδια ήμερμα των νεκρών φρουρίων που όλο έφθαναν έμπρός μας. Στο άρσσωπό του από τωρα έπρωφίτηνες τον μελλόθάνατο, τον άνθρωπο που δεν θα έπρωφίσε πύσι από την θάλασσα αυτή.

Τό ίδιο όμως πρέπει να είχαμε γίνε όλοι τριγύρω, εάν το βαπόρι άρχισε να μπαίνει πύσι στο στόμα των Σπών κανέναν δεν μολοπίεν αυτή την όρα. Και κανέναν δεν είχεν άπλώσει την κίτρινη ώρωδα του πύσι πολύ από ότι την είχεν άπλώση στο πρόσωπο του νέου κληρωτού...

Κώστας Φαλάττε

ΠΕΖΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΚΑΙ ΠΛΗΤΤΟ ΚΑΙ ΘΛΙΒΟΥΜΑΙ...

Του Δέρμεντωφ

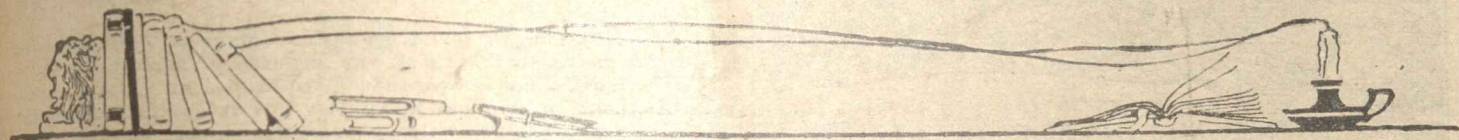
Και πλήττω και θλίβουμαι, και δεν βρίζεται κανείς να μου δώση το χέρι του τη στιγμή της ψυχικής μου άθυμίας...

Πόδα 1. Τί άνώφελο κέρδος να ποθής χωρίς άπολαυή! Τα χρόνια φεύγουν, τα καλύτερα χρόνια και τα μαλιά μας άσπορ ουν... Ν' άναπα... Μά ποιών; Και για πόσο; Για λίγο καιρό, δεν άξίζει τον κόπο... Μά κι' αλφια ν' άναπα... Είνε άδύνατο 1.

Κι' αν κινάξες στα βάθη του έαυτού σου δεν δα ής ούτε ίνους του παρελθόντος. Και ή χαρά και ή λύπη είνε μέσα κεί χαιμένες. Τί είνε άνόμα και τα πάθη όφου άργά ή γρήγορα ή γλυκερά τους άσχη θά σβύση, θά χιθί μπρός σε μιά λέξη της λογικής;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ

ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Είχαμε συνηθισθεί στο περιοδικό 'Αττικόν Μουσείον'. Ο Παυλίαντος — έτσι τον λέγαμε χαϊδευτικά — ήταν άφογος. Και ήν έζήλειμε για την βιβλιοθήκη του, όλη από έκλεκτες έλλεβριαιές έκδόσεις, ντυμένες με μαροκινό δέγμα και για το φοιτητικό του πορτοφόλι, που ντόκιζε τα δικά μας. "Αργότερα μόλις μαντέψαμε το φργό μυστικό και της βιβλιοθήκης του και του πορτοφολιού του. Τis έλλεβριανές έκδόσεις, βαρύτιμες και για την έτοιχη έκδοση, τις έκλεβε από το βιβλιοπωλείο Βλάντερ — ο φτωχός, ο Βλάντερ ήταν άπελπισμένος για την λεηλασία που του γίνονταν — πύσι μπόρση που να άνακαλύψη τον μυστηριώδη κλέφτη — και το πορτοφόλι του δε γέμισε από τινες πηγές. Κάποτε ο κ. Ν. Παυλίαντος, έκδοτης τότε του 'Αττικόν Μουσείου', μου είχε παρξένει, ότι από τη βιβλιοθήκη του γραφείου του του είχαν αραιωθεί κι' ατόνουν μερικοί τόμοι έλλεβριανών έκδόσεων — ή άδικία του Ραυτοπούλου — και δεν μπορούσε να καταλάβη ποιος ήταν ο βιβλιοφίλος κλέφτης. "Όλα αυτά έξηγήθησαν, όταν με την κληρονομική κλοπή του καταστήματς των Γάλλων άρχαιοπολιών Φαργινά και Ρολλέν, ε' το Παρίσι, που για πάλιν καιρό έμνημυστηριώδης, άνακαλύφθηκε, ότι ο δράστης της θρασυτέας αυτής κλοπής, που ήτανε και ο κλέφτης του Νομισματικού Μουσείου 'Αθήνων, — άλλη μυστηριώδης κλοπή κι' αυτή — δεν ήτανε παρξί της μας φίλος και συνάδελφος, ο Περίκλής Ραυτοπούλος.

Όταν είχαμε πάρει τα πρώτα άντίεπιτα της φωτογραφίας, που άναφτε, ο Ραυτοπούλος, ρίχνοντας της ένα φιλάστικο βλέμμα, μου είχε πει:

— Παιός απ' όλους μας, τάχα, θα γίνη ο πύ έλδοξος;

Ίσως να μάνευσε πύ; θα γίνη ο ίδιος. Και έμνε, πράγματι, πολύ προσηύχρα από ότι θα μπορούσε να το φαντασθή κι' ο ίδιος. Κλέφτης του μουσειού, ιεσα σε διάστημα ένός μηνός, έπραματοποίησε έναν άθλο, που θα τον έζηλευσε κι' ο τομηνότερος και πύ πεπειραμένος διαρρηχτής. Η ποιητική του φαντασία ίσως να μην είνε ξένη προς το κατόρθωμα του. Και τι κατόρθωμα! Μου το έαναφρυνει ή μνήμη μου στις γενικές του γραμμές:

"Όποιος θά ήθελε να μάθη με τί τρόπο ήτανε ή περίφημη αυτή κλοπή του Νομισματικού Μουσείου, δε θα είχε παρξί ν' άναφτε ή πύ φύλλο της 'Εφημερίδας' του Κορομπί της έκομνης. "Εκεί δημοσιεύθηκε ή τελευταία περιγραφή της κλοπής; με λεπτομέρειες που έκιναν κατάπληξη. Και δεν μπορούσε να είνε διαφορετικά, αφού την περιγραφή της κλοπής, την έκανε ο ίδιος ο κλέφτης. Συντάχτης τότε στην 'Εφημερίδα' μόλις τελείωσε τη δουλειά του στο Μουσείο.

Επειδή, κατ' εθεσίαν, στο γραφείο της έφημερίδας του κι' έκανε τό έρεψη, κατ' εθεσίαν, στο γραφείο της έφημερίδας, γι' ν' άποδεικνύονταν του με σπάνια ρεπορτερική ευσυνειδησία, γι' ν' άποδεικνύονταν με τον τρανότερο τρόπο, ότι και ένας έγκληματίας άκόμη μπόρξη να τον τρανότερο τρόπο, ότι και ένας έγκληματίας άκόμη μπόρξη να είνε στον ίδιο καιρό ένας ευσυνειδητός άνθρωπος. Η 'Εφημερίδα' που δεν μπορούσε φυσικά να φαντασθή, ότι ο Ραυτοπούλος, κλέβοντας το Μουσείο, έκτελούσε μαζί και τα ρεπορτερικά του καθήκοντα, έκόνησε τη μεγάλην έπιτυχία του συντάχτη της και οι έλλεβριαιές, που δεν είχαν καθόλου την εϊδηση ή είχαν περξισθεί σε σύντομες πληροφορίες, έξήλυναν την έπιτυχία της συντάχτη των και δεν υπάρχε άμφοβία, ότι οι ρεπορτερίες της ε' ός των θα δέχτηκαν τη σχετική έαίτηληση του ίδανικό της ταμπά. Η 'Εφημερίδα' είχε πραγματοποιήση το ίδανικό της δημοσιογραφικής ένημερωτικότητας που θα ήσαν, χωρίς άλλο, κάθε ημετέρας έγκλημάς και καινή ο ίδιος το 'ρεπορτάζ' του έγκλημάς του. "Αλλά τέτοιες τύχες είνε σπάνιες σε μιά έφημερίδα και παρξένο, ότι το περιστατικό του Ραυτοπούλου είνε μοναδικό στα πενήντα δημοσιογραφικά χρονικά.

Κανέναν βέβαια — και πολύ λιγότερο ή 'Αστυνομία — δε μπόρξε να φαντασθή, πως ο μυστηριώδης κλέφτης του Μουσείου, έλκε και τόσο άρχαιολογική σοφία στην κλοπή του, έλέγοντας τα κλομματα του σαν τέλειους νομισματολόγους, μπόρξες να είνε πύσι ένας εϊγενικός νέος του κόσμου, ένας δημοσιογράφος κι' ε'ς

ποιητής, όπως ο Ραυτοπούλος. "Όλες οι έρευνες της 'Αστυνομίας στάθηκαν μάταιες και ε' λίγες ήμέρες, ο Ραυτοπούλος έρευνά άνερόκλητος γι' το Παρίσι, όπου πήγαινε να πουλήση το θησαυρό του.

Έκει, ο τομηνότερος έπιχειρηματίας, πραγματοποίησε τον μεγαλύτερο άθλο τ'ι υ, έναν άθλο του, που θα μπόρξες να δοξάση κι' έναν ήσοα άστυνομικού μυθιστορήματος. "Αφού πούλησε τα κλεμένα νομίσματα στις άρχαιολόγες Φαργινά και Ρολλέν, κατόρθωσε να κρυφθή μέσα στο κατάστημά τους και, την ίδια νύχτα σαν καλό νοικοκύρη, τα ξανάκλεψε, μαζί με διάφορα άλλα σπάνια νομίσματα. "Γιος από πατριωτισμό, να μην ήθελε να μείνουν οι έλληνικοί άρχαιολογικοί θησαυροί στα χέρια ξένων. Και ίσως — αφού πήρε την ήμφορή τους αξία — αυτό τον έγνέφεσε κυρίως — ίσως να είχε στο νού του να τα έπιστρέψη καμιά ήμερα εκεί, που ήσαν ή θεοί τους. "Επειτα με την ικανότητα, που έδειξε πώς είχε, μπόρξες να έξακολουθήση να τα πουλή και να τα ξανάκλεβη, πλουτίζοντας ο ίδιος, ενώ τα σπάνια νομίσματα θα έμναν πάντα σε ελληνικά χέρια. "Όταν ένας λαοπρόδτης είνε παρξί και ποιητής, και άντιστρόφως, μπορεί να περιμένη κανείς κι' αυτόν τα περιεργότερα πράγματα.

Έννοείται, ότι και από Παρίσι ή τομηνότατη κλοπή έμνε για πολλή καιρό άλλο

τόσο άνεξιχνίαση όσο και στην 'Αθήνα. Ότε ή 'Αστυνομία ούτε οι Φαργινά και Ρολλέν μπόρξουν να ύπονοισθουν τον έμγενικό νέον, που πύσι πούλησε τα ελληνικά νομίσματα. Πώς είνε δυνατό να χρώσει νύς άνθρωπος, ότι ο άγνωστος που πούλει κά-τι τι το ξανάκλεβη την ίδια μέρα; "Αν του ήσαν τόσο πολύτιμο δεν θα ύπηρεζε λόγος να το πουλήση. "Επειτα μιά τόσο τομηνή κλοπή δεν μπόρξες ν' άπο ύπης ένα νέο που όσο κι' αν πούλησε λεθραία άρχαιότητες, δεν μπόρξες να είνε ο ίδιος και μασσός της διαρρηκτικής τέχνης; ούτε να έχη

την τόλη να κλέψη αθημερόν τα νομίσματα που είχε πούλησει ο ίδιος. Πληροφορίες έζητήθηκαν από την 'Αστυνομία από την 'Αθήνα, που τότε μόλις έμάθαινε την τύχη των κλοπιμαίων του Νομισματικού Μουσείου, αλλά κι' αυτή για κάθε άλλον μπόρξες να έχη ύποψης, παρξί για ένα δημοσιογράφο και ένα ποιητή, και ή καλής και έντιμης οίκονομίας, που δεν είχε δώση ως τότε κανένας ύποπτο δείγμα της διαγωγής του. "Ο διαρρηχτής, έκομμένος του Παρισινού άρχαιοπολιού έμνε άλλο τόσο μυστηριώδης για την 'Αστυνομία του Παρισίου, όσο και ή διαρρηκτής του Νομισματικού Μουσείου των 'Αθηνών, για την 'Αστυνομία του τόπου του.

Ένα τυχαίο περιστατικό — όπως συμβαίνει πάντα, όταν ο Θεός, που άναπάει τον κλέφτη, θέλει να δώση και την άγάπη του στον νοικοκύρη — έμνε άφορη να άποκαλυφθή ο διπλός διαρρηχτής. "Ο Ραυτοπούλος, παρξόντας το εϊσιτήριο του σε κάποιο θέατρο έδωκε κατά λάθος ένα χουσό Γαλλικό νόμισμα απ' αυτά, που είχε κλέψει από του Φαργινά και Ρολλέν.

Και τό τυχαίο του θέατρο, έδοποιημένο για την κλοπή, σημείωσε τον άνθρωπο, που τό είχε δώσει και ταυτοχρόνως έδοποίησε την 'Αστυνομία που γωρίς να τον συλλάβη άμέσως, άρχισε να τον παρακολουθή. Σε λίγες μέρες — όπως διαφύεται ο Παρισινός άστυνομικός Εζόρ — στα 'Απομνημονεύματά του — δύο άστυνομικοί πήγαν στο δαμάτιο του Ραυτοπούλου και τον έζητησαν. Δεν ήσαν εκεί. Τον πρσίμαναν. Και, όταν ήρθε, τον είπαν εθγενέστη, ότι ο διαρρηχτής της 'Αστυνομίας τον παρακαλεί να παρουσιάσθή ένώπιόν του. "Ο Ραυτοπούλος με την μεγάλην έρηφάνια έζητησε σχετικές πληροφορίες, αλλά ή 'Αστυνομία του έδήλωσαν, ότι δεν γνωρίζουν τίποτα άλλο, παρξί ότι έχουν έγτολη να τον συνοδεύσουν στην 'Αστυνομία. "Ήταν άδύνατο για να ξεφύγη. Τους άκούληξε, και τό άλλο πρωί, τό Παρίσι έπληροφόρητο, ότι ή δράστης της τομηνότατης κλοπής ήταν ο νεώτος 'Αστυνομικός Περίκλής Ραυτοπούλος.

(Ακολουθεί)

Καίτοι Νίρβαν

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΦΟΛΕΥ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΟΡΤΑΝΣ

Ακουμπισμένη σ' ένα από τα παράθυρα του μικρού εδοχικού σπιτιού της, η δίσ 'Ορτάνς Νταβρί συλλογιότανε ότι η αν μεγάλη τύχη γι' αυτήν — όσο χαριτωμένη κι' αν ήτανε — να την αγαπά μ' όλα τα τριανταχτώ της χρόνια, ο Μωρίς Μπουρσέλ, πρώτος γραφέας στο συμβολαιογραφείο του χωριού. Ο ώραιος αυτός νέος, αν και νεότερος απ' αυτήν και λιγώτερο πλούσιος, την είχε σε τέτοιο βιθμό πέσει για την αγάπη του, ώστε λημονούσε πειρά δλους τους διαταγμούς που αι θανάτων, — διαταγμούς μιάς φρόνιμης και περιφάνης γεροντοκόρης — και δέν έσκεπτετο παρά μόνη τις χαρές του προσεχούς γάμου της.

Η άφρις του ταχυδρόμου απέσπασε την 'Ορτάνς από τον ρεμ- βασμό της. Ένα τηλεγράφημα που της έδωσε έπληντε μέσα της την ένδοξη ανάμνηση της ανεψιάς της Φρανσίν, μιάς όρφανής η οποία εφωδιασμένη με τα οπλώματά της είχε φτάσει έδω και όχτω μέρες, έφ' ικά στο σπίτι της, σε μια περίοδο κάπως άκα- τάλληλη, αφού η δίσ 'Ορτάνς ήταν άρραβωνισμένη.

Η 'Ορτάνς άνοιξε το τηλεγράφημα, το διάβασε και στο πρό- σωπό της χύθηκε ένα χαμόγελο :

«Δεν επιθυμούσαμε τόσο να δασκάλισα, έλεγε το τηλεγράφημα, έντοτοις στείλατέ την άφοδ έγγυαθε σεις.

— Έκανα καλά να γραφω σ' αυτή την κυρία, μολοντι την γνωρίζω πολύ λίγο, συλλογιότανε η 'Ορτάνς, πηγαίνοντας προς τον κήπο όπου ήξερε ότι θαύρισκε την ανεψιά της. Της βρήκα της Φρανσίν, οι της χρειαζό- ταν. Η δυό κόρες της Κας Νταβρί εινε συ- νομηλικές της. Θα γίνουν γλήγορα φίλες. Κι' έτσι ξενοιαζω και απ' αυτήν. Ματά το γάμο μου δέν θα μπορούσα βεβαια να την κρατήσω μαζί μας γιατί ούτε ο Μωρίς εινε πλούσιος ούτε η δική μου περιουσία εινε μεγάλη.

Περνώντας πάνω στην χλοή που έπνιγε τον κήπο των βημάτων της, η 'Ορτάνς πλησίαζε το δασάκι όπου φανταζότανε ότι η Φρανσίν θα είχε πάει για να διαβάσει. Άλλα μόλις πλησίασε πίσω από τα πυκνα φυλλάδια τη σάμιτρεσε ξαφνικά το μουρμούρισμα δυο φων. Η 'Ορ- τάνς πρόσεξε λίγο και ξεχώρισε τη φωνή του Μωρίς. Ο Μωρίς, ο άρραβωνιστικός της με την Φρανσίν :

Πώς συνέβη αυτό ; Γιατί ο Μωρίς άντι να πηδ στο γραφείο του, βρισκότανε μαζί της ; Τα ερωτήματα αυτά στροφογύριζαν μέσα στο κεφάλι της 'Ορτάνς, όταν ξαφνα άκουσε την Φρανσίν να λέει με φωνή, έλαφρά προσποιη- μένη :

— Μπορώ να είμαι εύθυμη όπως και χτές, κύριε Μωρίς, όταν από στιγμή σε στιγμή, η κυρία στην οποία η θεία μου τόσο βασίτησε να γραφω, μπορεί να με ζητήσει μ' επιστολή η τηλεγραφικώς ;

— Μα θα σάς λυκούσε τόσο πολύ λοιπόν αν φευγατε ; ρώτησε ο Μωρίς μ' έναν παραξένο τόνο.

— Πιστε καλύτερα ότι δε θα παρηγορηθουν ποτέ. Άγαπώ τόσο πολύ το εύθυμο αυτό χωριό, τα δέντρα, τους κάμπους ! Κλει- σμένη τόσο χρόνο στο σχολείο σέν είδα ποτέ την ανοιξη στήν έσοχη. Και τώρα που τη βλέπω μου φαίνεται κάτι το ύπεροχο. Τραγουδά, χορεύω, γελά, αναπνέω έλευθερα ! Και μόλις πήρα το πεταγμά μου προς τον ήλιο και προς το φως, θέλουν να μου κό- ψουν τα φτερά και να με χάσουν στο κλουβί πάλι. Πώς λοιπόν να μην είμαι λυπημένη ;

— Έχετε μεγάλο δίκαιο, καυμένη μικρούλα !

Ο άπροσδοκίως αυτός διάλογος γεμισε την 'Ορτάνς με αι- σθήματα σκοτεινά κι. συγκεχυμένα. Τι θαύμα λοιπόν είχε γίνει και η Φρανσίν που δέν αγαπούσε ποτέ την έσοχη, έλεγε ότι εινε ξερελαμένη με τη φωνή ; Και πώς αυτή η παιδούλα, η τόσο σωπληή, η τόσο έμφυλακτική όταν βρισκότανε μαζί με το θείο της, γινότανε αποτόμως αισθηματική και διαχυτική κοντα στον Μωρίς ;

Σε λίγο μιά πειδ ζωηρή άνησυχία κατέλαβε τη φτωχή 'Ορτάνς. Σκέφθηκε ότι το τηλεγράφημα το οποίο θεωρούσε ως μιαν εύχα- ριστη είδηση, θα έτλιβε τόσο πολύ την άνεψιά της... Και η καλή 'Ορτάνς, δι- στακτική ώρα, ξαναδιπλώσε το τηλε- γραφίον και μηχανικά το έκρυψε στην τσέπη της, νοιώθοντας ότι, στην ψυχική κατάσταση που βρισκότανε η Φρανσίν, δέν μπορούσε άπροσετοίμαστα να της άνακοινώση την άπάντησή της κυρίας Νταβρί. Άλλ' ένω μ' όλη την ψυχική

της άφέλεια έψαχνε να βρή τον καλύτερο τρόπο για μιά τέτοια προπαρασκευή του έδάφους, ο Μω- ρίς επανάλαβε με μιά φωνή τρυ- φερή και χαϊδευτική :

— Κακόμοιρη μικρούλα !... Πόσο με συγκινείτε !... Μη λυπάστε όμως και τόσο... Η άπάντησή της κυ- ρίας Νταβρί ίσως νάνε άρνητική και τότε θα μέινετε μαζί μας.

— Ω ! αυτό θα ήταν πάρα πολύ μεγάλη εύτυχία ! Ειστε τόσο καλός για μένα, κύριε Μωρίς ! Άλλ' η θεία μου θα κατάφερε να την πείσει την κυρία Νταβρί. Βιάζεται τόσο να με άπομακρύνει !

Η 'Ορτάνς άκουε με ποσοχή. Ήταν τρομαρά συγκινημένη. Περιμένε ν' άκούση τον Μωρίς να την δικαιολογή στην Φρανσίν, με ό μνηστήρα της δ' ν ελπε ούτε μιά λέξη.

Σε λίγο άκούστηκαν πίσω απ' τα φυλλάδια οι πνιγμένοι λυγροί της Φρανσίν κι' άντήχησε πάλιν η φωνή του Μωρίς, τρυ- φερή και γλυκειά :

Μην κλαίτε, μικρούλα μου. Σας παρακαλώ, μην κλαίτε ! Θα μέινετε μαζί μας. Θα μιλήσω στην 'Ορτάνς... και θα την πείσω.

Άλλα η Φρανσίν, διακοπόμενη από λυ- μούς, άπάντησε :

— Μα δέν βλέπετε λοιπόν ότι η θεία μου εινε δυσχερεστημένη για τη συμπάθειά μου την αγάπη, που μου δείχνετε ;... Σέρε ότι δέν εινε πια άμορφη... Αισθάνεται δ' ν εινε γρηά για σά... και αυτό την κάνει να με τληνυρ... να με ζηλεύει φοβερά !

Η 'Ορτάνς άνατριχίωσε. Η τελευταία αυτή φράση σάν λεπίδι της πλήγωσε την καρδιά. Με άωνία περίμενε τώρα ν' άκούση το μνηστήρα της να διαμαρτύρεται, με τον κάκον, τον κίκου...

Ο Μωρίς έμεινε σιωπηλός...

Έξαφνα άνάμσα στους λυγρούς της Φρανσίν άκούστηκε ένας άλλος ήχος, ο ήχος ενός φιλήματος, ύστερα δύο, τριών !...

Ο Μωρίς είχε σκύψει και φιλοσώφι- λούσε τα λευκά χέρια της μικρούλας, προ- σπαθώντας να την παρηγορήσει με τα φι- λια του !...

Η 'Ορτάνς έκλεισε τα μάτια της γεμάτη όνο και δισσοδόρησε κατάχλωμη. Ύστερα προχωρώντας με το νού συνεκαμνε απ' το κακό αυτό όνειρο ξαναγύρισε στο έξωμο της σπιτι και κρύφτηκε εκεί σάν σε κατα- φυγιο. Δάκρυα είχαν μουσκέψει τα μάτια της. Το δνείρό της είχε συντρίψει γά παντα !... Αυτή που αίσθανότανε τόσο για την ψυχή της άκόμη για ν' άγνηση, ήτανε λοιπόν τόσο γρηά για ν' αγαπηθή ; Α ! γιατί λοιπόν να μην κλείνει η καρδιά, να μην ξεραίνεται κι' αυτή όταν μαραινεται το πρόσωπο ; Τι δά γινότανε τώρα ;

Ζητώντας το μαντήλι της για να σκουπίση τα κλαφρά της δάκρυα που έτρεχαν άδιάκοτα σά παγωμένα της μάγουλα, η 'Ορ- τάνς έβγαλε απ' την τσέπη της το μικρό τηλεγραφικό χαρτί που τότε κρυφτεί... Μερικές λέξεις του τηλεγραφίματος της χτίστησαν στα μάτια :

— «...Οχι τόσο νέα... στείλατε... δασκάλισα... σεις...»

— Έγώ ; Και γιατί όχι, σκέφθηκε ξαφνα η φτωχή 'Ορτάνς, προλαθώντας με όλη τη δύναμη της ψυχής της να εναρμόνη την ψυχραιμία της. Για να εμνεύσω αγαπή ίσως να είμαι γρηά πειν, δι. όμως και για ν' αγαπήσω και να κανω να μ' αγαήσουν η μικρές μυθήριες. Δε θάταν προτιμώτερο να γίνει δασκάλισσα από του να κηθουμε και να κλαίω τα χαμένα μου όνειρα ή να ύποστώ νέους έξουτελισμούς ;

Πήρε την άπόφαση της γλήγορα. Γέμισε τον ταξιδιωτικό της σακκο, έβαλε το φόρεμά της και το καπέλο της, χωρίς βία, έ- ραισα ότι ο Μωρίς και η Φρανσίν δέν θα γύριζαν τόσο γλήγορα απ' το δασάκι.

Ύστερα, για να καταλάβουν τι συ- νεβαινε, τη στιγμή που ήταν έτοιμη να φύγει, άπλωσε το τηλεγράφημα στο τρα- πέζι, έτσι που να χτυπά στο μάτι. Με τι κατάκληση θά το κτύταζαν σάν τδβρι- σκαν !... Ποσο θ' άπορούσαν !... Βρί- σκοντας ύστερα όλη την έμφυτή της

ΦΥΛΟΜΕΤΡΩΝΤΑΣ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΑΡΕΣΗΓΗΣΕΙΣ

Ο Σουίντεν και η άδελφή του τρώνε και... τρώγονται ! Ο θάνατος του ήρωος των. Ο έπαρσιώτης που ύπεφιάζεται. Η αστυνομία επί τόπου. — «Θέλετε να σκοτώσετε τον Βασι- λιά...» — «Μάλιστα !...» — «Όπου η γκάφα άποκαλύπτεται.

Ο γάλλος ποιητής Σουίντεν και η άδελφή του, είχαν πάει κά- ποτε για μιά υπόθεσή τους, στη Λυών. Εκεί, που δειπνούσαν, στο εστιατόριο της πόλεως, άρχισαν να συζητούν περι της λύσεως που θα έδιναν σ' ένα μυθιστορημα το όποιον έγραφαν έν συνεργασία. Ο Σουίντεν, βίσιος εκ φύσεως, έννοούσε να δολοφονήση τον ήρωά του. Η άδελφή του όμως που είχε... τρυφερότερα αισθήματα, επέ- σταν να του χαρίσουν τη ζωή. Ο κανγας άρχισε να λαμβάνει δια- σπάσεις. Η δίσ Σουίντεν όμως έπείσθη στο τέλος, και συνεφώ- ησε σά να δολοφονηθή ο ταλαίπαρος ήρωας. Δέν έμεινε πλέον πα- ρά να συμφωνήσουν και στο έδος του θανάτου το όποιον του έπε- ρίλασαν. Έδώ όμως, και πάλιν τσακώθηκαν. Ο μόν Σουίντεν ή- λπιζε πως έπρεπε να τον σκοτώσουν με όσο μπορούσαν σκλη- ρότερο τρόπο. ένθ η άδελφή του τον έκέλευε να φονεύση τον ήρωα του με δηλητήριο μόνο !...

Κάποιος επωχιώτης που καθόταν στο διπλανό τους τραπέζι, άκούοντας την παράξενη και θορυβώδη αυτή συζήτηση, υπέθεσε ότι οι δύο γείτονές του, συννοτούσαν να δολοφονήσουν τον Βασι- λιά. Χαρίς να χάση λοιπόν καιρο σημάσθηκε κ' έτρεξε στον πλη- σύτερο αστυνομικό σταθμό, όπου και κατήγγειλε το γεγονός.

Σε λίγο, μιά κουστοδία χωροφυλάκων εισορμούσε μέσα στο εστιατόριο.

— Πού είνε οι συνωμώται ; έρώτησεν ο έπικεφαλής των έπαρ- ρωτη.

— Νά το ! άπήνησεν αυτός, δείχνοντας τον ποιητή και την άδελφή του.

Ο δικηγόρος του άποσπάσματος έμεινε κόικαλο. Εκεί που πε- ρμεινε να βεβή μπρος σε έίκοτε τρομερούς άναρχικούς, αντίκρι- νε έίκοσινάτα ένα ήρεμάτα ζευγαράκι. Όποσδήποτε, τους συ- νήλασε, κι' άρχισε να τους άναγκάζει επί τόπου.

— Από την στιγμή που έφθάσατε στην πόλιν μας, έρώτησε άσπρηά τον Σουίντεν, δέν έπαύσατε από του να σχεδιάζετε την δολοφονία ενός άτόμου, δέν είν' έτσι ;...

— Μάλιστα ! άπήνησεν ο ποιητής, που είχαν άρχισει να έν- νωη περι τίνος έπαρόκειτο.

— Πρόκειται περι Βασιλέως ;

— Μάλιστα ! επάναλαβεν ο ποιητής.

— Και όρίσατε, με την συνένοχό σας, το μέρος και την ώρα κατά την όποιαν θα λάβη χώρα η άπόπειρα ;

— Άκριβώς !

— Σημειώσατε μάλιστα στο να μεταχειρισθήτε δηλητήριο, να να επιτύχετε στους σκοπούς σας ;

— Μάλιστα !

— Και όταν θα φθάνατε στο Παρίσι θα θέτατε σ' έφαρμογή τα σχέδιά σας ;...

— Από την πρώτη στιγμή !

— Πολύ καλά, ελπεν ο άποσπασματόρχης τρέβοντας τα χέρια του από τη χαρά του διότι είχε άνακαλύψει μια τόσο... τρυμερή συνωμοσία. Όμολογήτε ότι έσκοπετατε να δολοφονήσετε τον Βα- σιλέα... τον... :

— Τον Κρόο !

— Πώς είπατε ;

— Τον Κρόο, βασιλέα της Περγίας !... Θα τον δολοφονούσαμε στο τελευταίο... κεφάλαιο του νέου μυθιστορημάτος μας...

Ο έπί κεφ' αλή του άποσπάματος κοικάλωσε, Άρχισε τώρα να κριέται κι' αυτός την γκάφα του.

— Μα... πώς όνομάσθε ; ρώτησε επί τέλους τον άγνωστο.

Ο Σουίντεν, τότε, γελώντας, έδήλωσε την ταυτότητά του, κα- θώς και την ταυτότητα της άδελφής του. Νερούσιμενος τότε ο άσπρηάτος έστράφη για να δά ραλή με τον έπαρσιώτη που τον είχε παραστή σ' αυτή την γκάφα, αυτός όμως φρονιμός παιών, είχε φρονίσει να έξα, ανισθή έγκλιώ.

Κι' έτσι, οι δύο ποιητάι, μπόρεσαν άνευοχλητοι να καταστρώ- σουν τα... δολοφονικά σχέδιά τους !...

Παραφάνεια μη θέλουμε να δείξη ούτε μνησικακία, ούτε λόνο, άρεσθήκε να χαράξη καθαρά και σαθερά τις λέξεις, αυτές κατω από το τηλεγράφημα :

«Η Φρανσίν πήρε τη θέση μου. Παίρω κι' έγώ τη δική της. Αντίο !... 'Ορτάνς».

Κάρολος Φόλεϋ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ... ΕΥΛΟΚΟΠΗΜΑΤΑ

Οι άλληλεξυλοκοπούμενοι. Έδωλο με... τότε και επιτόκειο !... Έ- ξόφλησε... ξυλοκοπηματες !... Τα έπιγράμματα τεϋ Μπα- τρύ. Ο σταυρός του μαρτυρίου του. Ο Καφφαριέλι και οι Καρδινάλιοι. Το ξυλοκόπημα. — Μπράβο Καφφαριέλι !... Μπής !... Μπής !...

Οι Γάλλοι εύγενείς. Μικρό και Ντεμπαρό είχαν τσακωθεί για κάποια χρηματική διαφορά και κάθε φορά που συναντώ το σά δρόμο... έξυλοκοπούντο άγρίως ! Μιά μερα, κάποιος σκληρός πρ- νώντας, με τάμαξε — ου από ένα πολυσύνναστο δρόμο, συνήνησε τον Ντεμπαρό, ο όποιος ύστερα από ένα άγριο ξυλοκόπημα που είχε φάει πρό όλίγου από τον Μικρό ήταν σε κακή χάλια. Ο αυ- λικός τον λυπήθηκε και τον άνέβασε στο άμάξι του.

— Τι έπαθε ; τον έρώτησε. Μήπως τσακώθηκες με κανένα δανιστή σου ;...

— Όχι, άπήνησεν ο Ντεμπαρό — Μέν έναν όφειλέτην μου... — Μπής ! Και τί σοϋ χρωστούσε ;...

— Μά... μερικές μπαστούνιες που του είχα δώσει προχθές ! Και ο άλλος έπέμεινε, καλά και σώναι, να ξεπληρώση το χρέος του, με τόσο και επιτόκειο μάλιστα !...

Κάποιος, μιά μερα, άπήνησε έναν φίλον του ο όποιος φαινό- ταν χαρούμενος.

— Σου συνέβη τίποτε εύχάριστο ; τον έρώτησε.

— Ναι... Έφυγε ένα μεγάλο βάρος απ' την ψυχή μου !... Πρό ήμερην τσακώθηκα με κάποιον, ο όποιος μούχε μνηύσει πως δταν με συναντήη θα με σπάση στο έδωλο. Συναντηθήκαμε λοιπόν και μόλις με είδε, ώρμησε κας' έπάνω μου και μ' έδωσε για καλά !...

— «Ε, κ' είσαι εύχαριστημένος γι' αυτό ;...»

— Φεραιότατα ! Τώρα άναπνέω έλεύθερα... Έφυγε ένα βάρος από πάνω μου !

Ο ποιητής Μπωτρώ έδημοσίευσε κάποτε μιά σειρά σατυρικών έπιγραμμάτων πολύ ταυχερών. Κάποιος ο όποιος έθεώρησε τον έαυτο του θιγόμενο από τα έπιγραμματα αυτά, εκαιροφάλατρεσε και έξυλοκόπησε άγρίως τον ποιητή.

Την άλλη ήμερα, ο Μπωτρώ έπληξε να έπισκεφθή την Βασι- λίσσα, στήριζομενος επάνω σ' ένα μπαστούνι.

— Έχετε ρευματισμούς ; τον έρώτησε η Βασιλίσσα.

— Όχι, Μεγαλειότητι.

— Μιαζει με τον Χριστό, ελπε τότε ο ποιητής ντε Γκιερένα που παρευρίσκει στη σκηνή. Κρατάει το μπαστούνι, όπως ο Χρι- στός σηκωνε τον σταυρό : «Ο σύμβολο, δηλαδή, του... μαρτυ- ρίου του !

Ο Καφφαριέλι, ο μεγαλύτερος άδελός της εποχής του, δέν έ- τρεφε καμμία συμπάθεια προς τους τιταλούς της Εκκλησίας. Σε κάποιο κονσέρτο του μαλιστα, άρχισε να τραγουδή χωρίς να πα- ρείναι τον παπά και τους καρδινάλιους, οι όποιοι έν τούτοις τον είχαν αρρεοποιήση ότι θα τιμούσαν την παρουσίασή του.

Την επομένη ο καρδινάλιος Άλμπανι, έσω φωνών για την προσηβολή που είχε γίνει απ' βάρος των άνωτερον αυτών κληρικών έλαβε τον τενορο στο μέγαρο του. Ο τενορος, χωρίς να ύπο- πτευση τίποτε έπληξε. Μόλις όμως μπήκε σάν προδάλειμο, οι όπη- ρήτες του καρδινάλιου του ριχτήκαν κι' άρχισαν να τον ξυλοκο- πούν άγρια.

Οι καρδινάλιοι ήταν όλοι μαζεμένοι στην διπλανή αίθουσα. Κι' όταν ο δυστυχισμένος τενορος άρχισε να ξεφωνίζει από τις έυλτες πύλες, έοι καρδινάλιοι τώρριξαν σά χειροκροτήματα, φω- νάζοντας με ένθουλασμο :

— Μπράβο Καφφαριέλι !... Μπράβο ! Μπαρβισσιό ! Μπής, Μπής !...

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Κάποιος γιατρός έστειλε τον ύπηρέτη του να πηδ ένα κουτί με κα- ταφύλα σ' έναν άρρωστο του, κι' ένα κιάβιτο με έξη κουνέλια τσάντα- να σ' ένα φίλο του. Ο ύπηρέτης όμως έκανε λάθος κι' έδωσε το κι- βώτιο στον άρρωστο και το κουτί στο φίλο.

Ποία όμως ύπηρέτην η έκπληξις του πρώτου, του άρρώστου δηλαδή, όταν ο ύπηρέτης του γιαιρού του έδωσε μαζί με το κιάβιτο των κου- νελιών και την άπόλυτη συνταγή : «Νά καταπίνετε ένα από αυτά τα πρωί, ένα το μεσημέρι κι' ένα το βράδυ !...»

RESTAURANT VARIETE

ΕΝΑ

ΚΑΤΩΘΙ ΘΕΑΤΡΟΥ ΑΛΑΜΠΡΑΣ

Τὸ μόνον καὶ μοναδικὸν κέντρον ἐμφανισθὲν διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι

ΜΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ χορεύονται

ΥΠΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

Χοροὶ πάσης ἐθνικότητος καὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν

ΑΙ ΤΙΜΑΙ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ὡς ΑΙ ΤΟΥ ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ
"ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ."

POLYDOR

ΔΙΣΚΟΙ
ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΑΔΕΛΦΟΙ ΒΛΑΣΤΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΡΙΣΤΗΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ